2003 YIL 23 MAY, JUMA

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№67 (6.592). Sotuvda erkin narxda

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларининг оддий аскарлар ва сержантлар таркибида муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларга қўшимча имтиёзлар бериш тўғрисида

«Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, жанговар тайёргарлик самарадорлиги ва қўшинларнинг жанговар шайлигини, ҳарбий хизматнинг нуфузини ошириш, муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий муҳофазасини таъминлаш, шунингдек ҳар томонлама етук, Ватанга садоқатли ёшларни тарбиялаш, Қуролли Кучлар, махсус хизматлар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларини армия мактабини ўтаган мард ва ватанпарвар кадрлар билан тўлдириш, бунинг учун пухта тайёргарлик кўрган резерв барпо этиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия, Мудофаа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Миллий хавфсизлик хизмати ва Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмитанинг 2003 йил 1 июлдан бошлаб оддий аскарлар ва сержантлар таркибида муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг:

лавозим маошларини – икки баравар;

ҳарбий хизматдан бўшатилганда бериладиган нафақа миқдорини – энг кам ойлик иш ҳақининг саккиз бараваригача ёки 20 бараварга ошириш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

Белгилаб қўйилсинки, муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг пул таъминотини ошириш билан боғлиқ харажатлар Молия вазирлигининг «Сафарбарлик чақируви резерви маблағлари» махсус ҳисоб рақамига тушаётган маблағлар ҳисобидан амалга оширилади.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги (М.Б.Нурмуродов) Мудофаа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Миллий хавфсизлик хизмати, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмитанинг асосланган ҳисоб-китобларига биноан 2003 йилда «Сафарбарлик чақируви резерви маблағлари» махсус ҳисоб рақамидан муддатли хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг таъминотини яхшилаш, уларни зарур анжомлар билан таъминлаш, қўшилмалар ва қисмларни спорт инвентарлари ҳамда тренажёрлар, замонавий компьютер техникаси, ўқув материаллари, кутубхона фонди билан жиҳозлаш учун 2,0 млрд сўм йўналтирсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган фуқаролар Қуролли Кучларни малакали кадрлар билан тўлдириш учун зарур бўлган техник ва бошқа мутахассисликлар бўйича республиканинг олий таълим муассасаларига ўқишга кираётганида уларга тест синовларида тўпланиши мумкин бўлган энг кўп баллнинг 20 фоизи миқдорида қўшимча имтиёз берилсин. Мазкур имтиёз ҳарбий қисм қўмондонлигининг тегишли тавсияномаси мавжуд бўлган тақдирда берилади.

Белгилаб қўйилсинки, мамлакат олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун ҳарбий қисмларнинг тавсияномалари жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарликда юқори натижаларга эришган муддатли ҳарбий хизматчиларга қўшилмалар командирлари ҳамда уларга тенглаштирилган, ҳарбий хизматчини тавсифловчи маълумотларнинг тўғрилиги учун жавобгар бўлган мансабдор шахслар томонидан берилади.

Ҳарбий қисмлар қўмондонлиги тавсияномалари улар берилган кундан бошлаб уч йил мобайнида ҳақиқий ҳисобланади.

4. Мудофаа вазирлиги (Қ.Ғ.Ғуломов) Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги (С.С.Ғуломов) билан биргаликда муддатли ҳарбий хизматни ўтаган фуқароларга ўқишга киришда ушбу қарорнинг 3-бандида кўрсатилган имтиёзлар бериладиган таълим йўналишлари ва олий таълим муассасалари рўйхатини икки ҳафта муддатда ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

5. Белгилаб қўйилсинки, Мудофаа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Миллий хавфсизлик хизмати, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмита, Давлат божхона қўмитасида контракт бўйича хизмат қиладиган ҳарбий хизматчилар, оддий аскарлар ва сержантлар таркиби энг аввало:

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган;

сафарбарлик чақируви резервидаги хизматда бўлган ва Махсус ҳисоб рақамига пул бадалини тўлиқ миқдорда тўлаган, бир ойлик ҳарбий йиғинларда қатнашган ҳамда ҳарбий ҳисобдаги ихтисосликка турдош мутахассисликка эга бўлган шахслар ҳисобидан тўлдирилади.

6. Адлия вазирлиги (А.А.Полвонзода) манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда ушбу қарордан келиб чиққан ҳолда амалдаги норматив ҳужжатларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида таклиф тайёрласин.

7. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ў.Т.Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил, 22 май

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ВОДИЙГА САФАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 22 май куни жойларда иқтисодий ислоҳотларнинг бориши, янги бунёд этилган иншоотлар билан танишиш мақсадида Андижон вилоятига ташриф буюрди.

Андижонда бошқа соҳалар қатори қурилиш, ободончилик ва халқ фаровонлигини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлар кўлами тобора кенгаймоқда. Хусусан, истиқлолнинг ўн иккинчи йилида бир қанча маданий-маиший ва спорт иншоотлари қуриб битказилди. Андижон шаҳридаги Олимпия заҳиралари коллежи ана шундай янги, лойиҳаси ва меъморий ечимига кўра бетакрор иншоотлардандир. Янги спорт коллежи 910 ўқувчига мўлжалланган бўлиб, қишки ва ёзги сузиш ҳавзалари, атлетика манежи, умуман, Олимпиада ўйинлари таркибига кирган барча спорт турлари бўйича машғулот майдонларига эга. Иншоот хорижнинг энг замонавий иситиш ва совутиш ускуналари билан таъминланган, бошқа қулайликларга эга.

Юртбошимиз вилоят бўйлаб сафарини ана шу иншоот билан танишишдан бошлади. Жаҳон андозалари даражасида юксак дид билан қурилган ва замонавий жиҳозланган спорт зали 5 минг квадрат метр майдонни эгаллаган. Бу ерда 25 турдаги спорт ўйинларини ўтказиш мумкин.

- Бу катта ва кўркам иншоот андижонликларга муборак бўлсин,- деди Президентимиз ёш спорт усталари билан мулоқоти чоғида. - Шундай иншоотни қуришга қурби, ақл-заковати етган халқнинг фарзандлари дунёнинг энг юксак спорт шоҳсупаларидан ўрин эгаллашга муносибдир.

Давлатимиз раҳбари вилоят марказидаги яна бир янги иншоот - 20 минг томошабинга мўлжалланган стадионни бориб кўрди. Бу йилги «Баркамол авлод» спорт ўйинлари худди шу масканда очилади. Президентимиз стадионнинг хориж андозаларига мос равишда барпо этилганини таъкидлар экан, спорт мусобақалари миллий қадриятларимизга мос ва хос равишда ўтказилишига алоҳида эътибор қаратиш муҳим эканлигини таъкидлади.

Мамлакатимиз Президенти Андижон пахтачилик мактабида ўзига хос тажрибага эга бўлган Асака туманидаги «Шарқ ҳақиқати» ширкат хўжалиги далаларида деҳқонлар билан суҳбатлашди. Мулоқот чоғида Юртбошимиз пахта уруғчилиги мактабини ривожлантириш, сара уруғ олишга эътибор қаратиш, яхши самара бераётган плёнка остида пахта етиштириш усулининг афзалликларини кенг тарғиб қилиш, оммалаштириш борасидаги ишларга алоҳида тўхтаб ўтди. Баҳорнинг серёғин келиши ниҳоллар ривожини кечиктирди. Эндиги асосий вазифа агротехника тадбирларини ўз вақтида сифатли ўтказиш билан бирга маҳаллий ўғитлар ёрдамида ишлов бериш муҳим омиллардан бири эканлигини уқтириб ўтди.

Юртбошимиз Фарғона вилоятининг Қува туманидаги М.Обидов номидаги ширкат хўжалиги меҳнаткашлари амалга ошираётган ишлар билан ҳам танишди. Мамлакатимиз раҳбари қишлоқ хўжалиги экинлари парваришида режа ортидан қувиш эмас, балки деҳқон манфаатдорлигини бош масала қилиб қўйди. Далада меҳнат қилаётган ҳар бир киши бугунги меҳнатининг эртанги самарасини ҳис қила билиши, унга ишониши керак, дея таъкидлади Президент. Жорий йилда 560 гектар майдонда деҳқончилик қилаётган ширкат хўжалик пахтакорлари асосий майдонларга «АН-512» пахта нави қадаган. Соҳа мутахассисларининг фикрича, бу йил хўжалик 500 миллион сўмга яқин даромад олиши кўзда тутилмоқда.

Тумандаги Охунбобоев номидаги ширкат хўжалиги меҳнаткашлари билан суҳбат ҳам самимий руҳда ўтди. Унда Юртбошимиз шартнома шартларининг ижроси борасидаги ишларга тўхталди. Меҳнаткашлар манфаатдорлигини таъминлаш, уларнинг меҳнат қилишлари билан бирга дам олишлари билан боғлиқ шарт-шароитларни яратиб бериш муҳим вазифалардан бири эканини уқтирди. Қишлоқ хўжалиги тизимида меҳнат қилаётган ҳар бир деҳқоннинг дам олишини таъминлаш, уларнинг саломатлигини тиклаш ишлари долзарб вазифалардан бири эканлигига эътибор қаратди. Юртбошимиз пахта пайкалларида меҳнат қилаётган аёллар билан суҳбат чоғида оила суянчиғи бўлган аёлларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, улар учун зарур шароитларни яратиб бериш масалаларига алоҳида урғу берди. «Аёл омон бўлса, оила омон, оила омон бўлса, жамият омон, жамият омон бўлса, давлат омон бўлади», деб таъкидлади.

Юртбошимиз Қиргули туманидаги «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмасида қурилаётган аммиак силитраси ишлаб чиқариш цехи лойиҳа кўламлари билан танишди. Ислом Каримов мутахассислар эътиборини ишлаб чиқариш тармоқларидаги хавфсизлик масалалари, маҳсулот сифати, ишчилар учун яратиладиган шароитлар борасидаги ишларга қаратди. Мазкур ишлаб чиқариш тармоғи водий вилоятларида минерал ўғит таъминоти муаммоларини ҳал этади. Бу ерда Чехиянинг «МБНС» фирмаси ишлаб чиқариш дастгоҳлари ўрнатилмоқда. Бу эса йилига 450 минг тонна селитра ва 360 минг тонна азот кислотаси ишлаб чиқариш имконини беради. Янги ишлаб чиқариш тармоғининг ишга тушиши туфайли 360 янги иш ўрни яратилади.

Давлатимиз раҳбари Фарғона вилоятидаги йирик ишлаб чиқариш корхоналари - «Автоойна» ва «Кварц» акциядорлик жамиятлари фаолияти билан ҳам танишди. Ишчи-хизматчилар ва мутахассислар билан суҳбатлашди.

Ғулом МИРЗО,
Расулжон КАМОЛОВ,
ЎзА мухбирлари.

***

СУРАТДА: водий сафаридан лавҳа.
А.ТЎРАЕВ, Ш.ОЛИМОВ (ЎзА) олган сурат.

"ШАРҚ ТАРОНАЛАРИ" ЖАҲОНГА ТАРАЛАДИ

Шу йилнинг 25-31 август кунлари она Шарқ маданияти бешикларидан бири бўлмиш замин сайқали – Самарқанд шаҳрида "Шарқ тароналари" IV Халқаро мусиқа фестивали бўлиб ўтади.

Маълумки, мазкур фестивал илк бор 1997 йили ўтказилган ва унда 32 давлат вакиллари иштирок этиб, ўзларининг анъанавий миллий мусиқаларини томошабинлар ҳукмига ҳавола қилишганди. Бу йилги фестивалда 50 дан ортиқ мамлакат вакилларининг қатнашиши кўзда тутилмоқда. Бу эса фестивалга бўлган қизиқишнинг қанчалик юқори эканлигини кўрсатади.

Ўтган қисқа давр мобайнида жаҳон ҳамжамиятининг Ўзбекистонга нисбатан бўлган қизиқиши ва хайрихоҳлиги анча ортди. Мамлакатимизга киритилаётган инвестициялар миқдорининг ўсганлиги, чет эллик молиячилар билан ҳамкорликда қўшма корхоналарнинг очилаётгани, замонавий услубда бунёд этилган муҳташам бинолар сони кундан-кунга кўпаяётгани ва яна бошқа кўплаб жабҳалардаги ўзгаришлар ана шундан далолат беради. "Шарқ тароналари"да қатнашиш истагини билдирган давлатлар сонининг ортганлиги ҳам ана шу қизиқишнинг бир намунасидир.

Бу йил ўтказиладиган санъат байрамида 350-400 кишининг қатнашиши режалаштирилмоқда. Айтиб ўтиш керакки, фестивални тайёрлаш ва ўтказишга масъул ишчи гуруҳи томонидан ҳали ҳеч қайси давлатга расман таклифлар жўнатилмаган бўлса-да, аммо аллақачон Италия, Бангладеш, Малайзия, Хитой каби мамлакатлар ўзларининг номинантлари тўғрисидаги маълумотларни электрон почта орқали фестиваль эмейлига жўнатганлар.

Айни дамда фестиваль иштирокчилари ва меҳмонларини Шарқ анъаналари таомили бўйича кутиб олиш учун Самарқанд шаҳрида қизғин ҳозирлик ишлари олиб борилмоқда. Фестивалнинг очилиш ва ёпилиш маросимлари ўтказиладиган бош саҳна – Регистон майдонида ҳамда вилоятнинг бошқа шаҳар ва туманларида катта бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Зеро, ота-боболаримиз айтганидек, мезбоннинг ким эканлигига унинг уй тутишига қараб баҳо берилади.

Энди маросимни ўтказиш тартиби хусусида икки оғиз сўз: фестивални ўтказиш учун Регистон майдонидаги бош саҳнадан ташқари бешта қўшимча саҳналар ҳам тайёрланмоқда. Улар Самарқанд вилоятининг турли туманларида қурилаётир. Шунингдек, концертлар ўтказилиши кўзда тутилаётган саҳналар атрофида миллий ҳунармандчилик усталарининг ўзига хос ярмаркаларини ташкиллаштириш ҳам режалаштирилган.

Хуллас, дунё эътиборини Самарқанд шаҳрига қаратадиган "Шарқ тароналари" IV Халқаро мусиқа фестивалига тайёргарлик қизғин бормоқда. Яна бир гап, биз тайёргарлик ишлари хусусида айрим маълумотларни олиш учун масъул кишилар билан гаплашаётганимизда, уларнинг электрон почтасига Чехия давлатидан "фестивалингизда биз ҳам иштирок этсак бўладими?" деган мазмунда нома келиб тушди. Кўриб турибсизки, "Шарқ тароналари" нафақат Шарқ, балки Ғарбнинг ҳам эътиборини жалб қилмоқда.

Ҳасан ТОШХЎЖАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

МАСЪУЛИЯТНИ ОШИРМОҚ ЛОЗИМ

ЖАРАЁН

Воҳа далаларини кўздан кечирган раҳбарлар ва мутахассислар ана шундай фикрга келишди. Хоразмда бу йил баҳор анча кечикди. Ҳаво салқин келиб, май ойи бошларида устма-уст ёққан ёмғир деҳқончилик, хусусан, пахтачиликка анча зарар етказди.

Кўп жойларда чигит қайтадан экилди. Ёғинсочинли кунлардан сўнг ҳароратнинг бирданига кўтарила бошлагани натижасида тупроқ устки қатламида қалин қатқалоқ пайдо бўлди. Шунингдек, кузги буғдойнинг пишиб етилиши ҳам кечикмоқда. Бу эса ўз навбатида иккинчи тур экинлар экилишини ортга суради.

Хўш, бундай вазиятда қандай йўл тутмоқ керак? Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошчилигида қишлоқ хўжалигига алоқадор вазирликлар раҳбарлари ва мутахассисларидан иборат гуруҳ икки кун давомида вилоят хўжаликларида бўлишиб, бугунги аҳвол билан яқиндан танишдилар. Хонқа тумани "Ўзбекистон" ширкат хўжалигида бўлиб ўтган вилоят қишлоқ хўжалиги фаолларининг йиғилишида вазият ҳар томонлама таҳлил қилинди. Мўл ҳосил етиштиришнинг чора-тадбирларини излаш борасидаги йўл-йўриқлар кўрсатиб берилди.

Вилоят бўйича бу йил 105 минг гектар майдонга пахта уруғи қадалган, шундан 20 минг гектарига чигит плёнка остига экилди. Айни пайтгача 88 минг гектар майдонда ниҳоллар тўлиқ униб чиққан. 35 минг гектар майдонда кузги буғдой бошоқлай бошлади. Бу йил барча далаларнинг шўри сифатли ювилгани боис, тўлиқ гектарлар ҳосил қилинмоқда. Лекин, тан олиш керакки, экинлар ривожи ўтган йиллардагига қараганда 15-20 кун орқада. Буни ҳисобга олган ҳолда воҳа деҳқонлари ғўза ниҳолларини агротехника талаблари даражасида культивациялаш, тагини юмшатиб, минерал ва маданий ўғитлар билан озиқлантириш, яганалашни ўз вақтида сифатли ўтказиш ишларига жиддий эътибор қаратиш лозимлиги йиғилишда алоҳида таъкидланди.

Урганч, Янгибозор каби туманларнинг айрим хўжаликларида бир қатор камчиликларга йўл қўйилаётганлиги кўрсатиб берилди. Йиғилишда, шунингдек, қишлоқ хўжалигига оид бошқа қатор масалалар хусусида фикр юритилди.

Холмурод ҚУРБОНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ТЕМУР БОҒЛАРИГА ОҲУЛАР ҚАЙТДИ

КЛАВИХОНИНГ ҲАЙРАТИ

"Боғ ва узумзорлар шунчалик кўпки, даладан шаҳарга қайтаётиб орқага қаралса, улар баланд-баланд дарахтлардан иборат ўрмонга ўхшаб кўринади. Ана шу ўрмоннинг ўртасида шаҳар жойлашган".

Соҳибқирон саройида бўлиб, салтанатда амалга оширилаётган улкан ободончилик ишларига бевосита шоҳид бўлган испан элчиси Рюи Гонзалес де Клавихонинг бу қадар ҳайратли эътирофларида назарда тутилаётган шаҳар – Самарқанд эди.

Дарҳақиқат, Самарқанднинг жаҳондаги гўзал шаҳарлардан бирига, рўйи замин сайқалига айланишида Темур бобомиз яратган гўзал боғ-роғларнинг ўрни беқиёс бўлган. Тарихдан маълумки, Темурийлар даврида дунёнинг мудроқ тамаддуни айнан Туронзаминда уйғонди. Маънавият, маърифат, фан юксак ривож топиб, дунё тараққиётига бебаҳо кашфиётлар, салоҳиятли ютуқлар ҳадя этилган ана шу даврда она табиатга нисбатан ҳам умуминсоний нуқтаи назардан қаралди. Табиатни асраб-авайлаш, яшнатиш, бойитиш ва айни маҳалда ундан оқилона фойдаланишнинг дунёвий тамойиллари яратилди. Боғдорчилик назарияси ҳамда амалиётини ўзида жамлаган "Иршод аз зиръа" қўлланмаси ҳам ана шу даврда яратилди. Унда аҳли одам она табиатга нисбатан қандай муносабатда бўлиши лозимлигини кўрсатиб берилди.

(Давоми 2-бетда)

МУЛОҲАЗА

ТАЛАБАНИ НИМА (КИМ) ҚИЙНАЙДИ?

Пойтахтимиздаги "Турон" кутубхонасидаман. Китобхонларнинг сони одатдагидан анча ортган. Мутолаа учун қўйилган столларнинг ҳаммаси банд.

Кимдир китоб, бошқа биров газета-журнал варақляпти. Яна кимдир қоғоз қоралаш билан машғул. Авваллига ҳайрон бўлдим. Негаки, кўпдан бери кутубхонанинг қироат залига бунчалик китобхон ташриф буюрмаганди-да. Ҳозир эса ўтиришга жой йўқ. Лекин бир тарафдан бу ҳол кўнглимни тоғдек кўтарди. Ахир, зиё истаб келганларнинг сони қанча ошса, шунча яхши-ку!

Мендан нарироқдаги столда уч йигит суҳбатлашиб ўтиришибди. Кутубхонада бундай ҳол камдан-кам учрайди. Чунки, бу ер суҳбатлашадиган жой эмас. Шунданми, азбаройи қизиқишим ортиб, уларнинг суҳбатига қулоқ тутдим.

-Домла роса тихирлик қилаяпти-да. Дарсига бир марта ҳам кирмаганман. Беш минг бераман, десам, кўнмади, номард. Нуқул ўқиб келинг, реферат ёзинг, дейди.

-Э-э, рефератлариям жонга тегди-да. Бир тийинга арзимайдиган иш. Китобдан кўчирасан-у, олиб бориб топширасан. Домлага ҳам ҳайронсан. Ундан кўра, пулини олиб, қўйиб беравер. Сендан нима кетди? Барибир ўша ёзган рефератларимни ўқимасанг, шкафингда чанг босиб ётса. Тўғрими, гапим?

(Давоми 4-бетда)

СЕНИ ИЗЛАБ...

ХОТИРА

Ҳақгўй, жонкуяр, меҳнаткаш, фикри-тафаккури, ҳамиша уйғоқ олижаноб инсон, ўзбекнинг ҳақиқий ўғлони... У мен қаламга олаётган, кўнглимга яқин, одамийликни ўзига касб этиб олган қадрдоним Исмоилжон Сулаймон ўғлидир. Унга ҳурматим-икромим чексиз эди. Ҳаёт бўлганида бугун етмиш уч ёшга кирарди.

Аммо, минг афсуслар бўлсинким, бевақт, бемаврид ўлим уни орамиздан олиб кетди. Журналистлар олами яна бир бетакрор қаламкашдан жудо бўлди. Энди унинг газеталарда кетма-кет чиқиб турадиган, замон нафаси уфуриб турган долзарб мавзулардаги мақолалари кўринмай қолди. Эссиз... Ёдга олсанг, кўнгил ўксийди шуларни ўйлаб. Азиз дўстим, маслакдошим, энди сени қайдан излай, манзилгоҳинг қайда, ҳасратларим, дардларимни кимга сўзлай, ким билан маслаҳатлашай?! Севимли ёзувчимиз Абдулла Қодирийнинг "Меҳробдан чаён"идаги Анвар ўзининг суяниб қолган қадрдон дўсти Насим тўсатдан вафот этганида, унга атаб ёзган марсиясини эслайман:

Очилмай сўлса ҳар гул ғунчаси пиру жувон йиғлар,
Эмас пиру жувон, балки ҳамма аҳли жаҳон йиғлар.
Насимим кетди оламдан мени қайғу аро ташлаб,
Кўзимдан оқса хун ҳеч бир ажаб йўқ, чунки қон йиғлар.

Ҳа, қариндошинг ўлса ҳам, қадрдонинг ўлмасин, дейди халқимиз. Биз Исмоилжон билан узоқ йиллар бирга ишладик, бирга қалам тебратдик. Бир-биримизга оға-инидек ўрганиб қолган эдик. Нечукким, ҳаётнинг барча аччиқ-чучукларини бирга татидик.

Инсон қалби ҳамиша меҳрга, мурувватга муҳтож. Қани энди бир сирдош дўстинг бўлса-ю, унга бағрингни очиб сўзласанг, юрагингдаги дардларинг, андуҳларингни тўкиб солсанг ёки севинч-қувончларингни баҳам кўрсанг. Дилингни дилига қўйиб, кўнглингни ёзиб олсанг. Исмоилжон ана шундай дилкашим, меҳригиёли қадрдоним эди.

(Давоми 4-бетда)

ҚОРАКЎЛЧИЛИК

ТОМДИ КЕНГЛИКЛАРИДА

Қизилқум – сирли хилқатлар макони. Унинг кўз илғамас кенгликлари маъданлар хазинаси. Буни ҳур Ватан ўғлонлари асраб-авайлаб, кўпайтириб келмоқдалар.

Президентимиз Ислом Каримов таъкидлаганидек, "Дунёда ҳар бир касбнинг ўзига яраша қийинчилиги бор. Лекин йил бўйи дашту саҳрода кезадиган, қишнинг қаҳратони, ёзнинг жазирамасига бардош бериб, керак бўлса, қўй-қўзисини бағрига босиб, жалаю дўлдан асрайдиган чўпон-чўлиқлар меҳнатини ҳар қанча улуғласанг арзийди".

Ана шундай ҳиммати баланд томдиликлар ҳақида, уларнинг қоракўлчилик соҳасида ўзига хос мактаб яратганликлари хусусида ҳикоя қилмоқчимиз. Томди яйловларидаги 450 отарда 275769 бош қўй боқиляпти. Шунинг 148 минг бошини совлиқ ташкил этади. Бундан ташқари 1658 бош туя, 2557 бош йилқи яйловлар кўрки.

Ўз ишининг ҳадисини олган фидойи чўпонларнинг қаҳрамонона меҳнати туфайли бу йил қўзилаган совлиқларнинг ҳар юз бошидан қарийб 124 тадан қўзи олиниб, 131,4 минг бош насл ўстиришга қолдирилди. Туёқ сони ўтган йилнинг ҳозирги ҳолатига кўра 44 минг бошга кўпайтирилган. Тайёрланилган қоракўл тери 51378 тани ташкил этади. Рақамлар салмоғи дилни яйратиб юборади. Бу мамлакатимизда ислоҳотлар жараёнини тобора авжланаётганлиги натижасидир.

(Давоми 3-бетда)

КЕЛГУСИ СОНДА:

МАРДИКОРНИНГ ҲАММАСИ МАРДМИ?..

СЎНГГИ АТТАНГ

ОТАШ ҚЎЙНИДАГИ АЁЛ

КЎЗИ ОЧИЛДИ

Тўйқул Бухорои шарифга бориб, тарихий обидаларни зиёрат қилди. Қайтар чоғида шаҳарнинг кўркам жойида қад ростлаган чойхонада дам олди, овқатланди. Қўша-қўша ёғоч чорпояларда дам олувчилар суҳбати қизиган, енгил куй-қўшиқ қулоққа хуш ёқарди. У шаҳарлик бир чойхўр билан узоқ гурунглашди. Сўз орасида бухоролик киши курсдош дўстининг номини тилга олиб:

-Сиз Ҳожар қишлоғидан бўлсангиз, шу ерлик Ботирни билсангиз керак? – деб сўради.

Тўйқулнинг чеҳраси очилиб:

-Ие, ие, у менинг қўшним-ку! – деди.

Тўйқул қўшнисининг дўстига ажойиб ва ғаройиб воқеалар ҳақида гапирди. Суҳбат қизигандан-қизирди. Шунда бухоролик дўстининг соғлиғи ҳақида ҳам сўриштиргиси келди. Буни кутиб турган Тўйқул сайраб кетди:

-Дўстингиз бир йилдан бери дардга йўлиққан!

-Қандай дард? – бетоқат сўради суҳбатдош.

-Қўшним кўздан қолди.

-Наҳотки?!

-Ҳа, шундай бўлди!

-Кириб-чиқиб юрадими ўзи?

-Болалари етовида дарвозахонага чиқади, гурунглашиб анча вақт ўтирамиз, - деди Тўйқул.

Бухоролик киши дўстини кўриб келишга шайланди. Улар бирга йўлга чиқдилар.

Офтоб ётоғига оғган пайт Ҳожар қўрғонига кириб келишди. Тўйқул кўркам дарвозага тақиллатмасдан меҳмонни бошлади. Уйдан Ботир чиқиб келди. Меҳмон эса хушини йўқотаёзди. Қадрдонлар сўрашиб бўлгач, бухоролик Тўйқулга ҳайратомуз тикилди. Буни сезган Тўйқул:

-Сизни кўргач, дўстингизнинг кўзи чарақлаб очилиб кетди-да! – деди кулиб.

-Э, э, Тўйқулжон, ҳазилинг қурсин-да! – дедию қўшниси ва меҳмонларни қувноқ кайфиятда сўрига бошлади.

Ҳамдам ЭШОНҚУЛОВ

ИЛК ТАНИШУВ ПАНД БЕРДИ

Талаба эдик. Норбобо исмли ўртоғим билан ётоқхонада бирга турардик. Вазмин, камгап, аммо очиққўнгил, мард йигит эди. Қизлар билан гаплашишни унча ёқтирмасди, тортинарди.

Бир куни талабадан фақат билимдан ўзга нарса талаб қилмайдиган, "тажанг" домланинг имтиҳонидан иккаламиз ҳам терга ботиб, зўрға "3" олиб чиқдик. "Ҳайрият", деймиз бир-биримизга қараб, худди асирликдан қутулган маҳбуслардай.

-Ювамиз, - деди дўстим жиддий оҳангда, - ювгандаям ресторанда ювамиз.

Шу куни стипендия беришганди. "Гулистон" ресторанига кирдик. Қўлида қоғоз-қалам билан бизга лутф айлаб турган официантка қизга аввал обдон тикилиб олдик.

-Овқат-повқат, арок-парок борми? – дебман шошиб.

-Овқатдан биринчисига шўрва, иккинчига балиқ, ош, кабоб, табака бор, лекин повқат йўқ, арок бор парок йўқ, - дея жавоб қайтарди қизи тушмагур ҳам.

...Битта шишани бўлишиб олгач, Норбобо яна тилга кирди.

-Жуда чиройли экан, - деди официантка томон имо қилиб.

Очилиб кетдим. Ўртоғимнинг айрим бўлмағур одатлари учун танбеҳ бердим. Қизлар билан қўрқмай гаплашиш, танишиш йўлларини эринмай ўргатдим. Кайфи бор эмасми, "маъқул" дегандек бошини силкиб турди. Тамаддидан сўнг кўчага чиқдик. Гап билан бўлиб бир пасда Талабалар шаҳарчасига ҳам етиб келдик. Рўпарамиздан бир ҳурлиқо кела бошлади. Норбобонинг биқинига туртдим, "бунақа вазият бошқа бўлмайди, мен сал ортда қоламан, танишиб ол", дедим. Норбобо бешолти қадам босиб, қиз томонга қўлини чўзди.

-Я... я... яхши қ... қиз-з-з, т... танишсак бўладими, м... мени отим Н...Норбово, - деди ҳайкалга ўхшаб.

Қиз бирпас анграйиб қолди. Норбобо озроқ дадиллашиб, давом этди.

-Сизники-чи? Отингиз нима?

-Исмим Турийўқол, - дея қиз йўлида кетаверди.

Кулгидан ичакларим узилаёзганди.

Мақсуд АКРАМОВ

ОДАМ БЎЛОЛМАГАН ОЛИМ

-Мақсадали ака билимли киши, ҳар бир сўзи фалсафа, - дея ҳикоя қилади Асқар исмли танишим. - Институтдагиларнинг айтишига қараганда, у киши йигирма тўрт ёшида фан номзоди бўлган экан. Ҳа, бир олим бўлса унингчалик бўлади-да... Унвонлари, фахрий аъзоликларининг ҳаммасини санагунингча ўн дақиқа "зув" этиб ўтиб кетганини сезмай қоласан. Аммо...

Доно халқимиз "Одам бўлиш қийин" деган ҳикматни бежиз айтмаган. Олим бўлиш ҳам машаққатлидир, унга ҳам анчамунча заҳматлар орқали етишиш мумкинлиги ҳеч кимга сир эмас. Бироқ, чинакам инсон бўлиш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермас экан.

Яқинда Мақсадали ака билан бирга хизмат сафарига чиқдик. Йўл бўйи у киши билан меҳр-оқибат, инсоф-диёнат ва ҳалоллик ҳақида суҳбатлашиб кетдик.

-Э, Асқаржон, - деди Мақсадали ака нолингандай бўлиб. – Ҳозир одамларда инсоф ҳам қолмади. Қани, иложи бўлса-ю, бировнинг чўнтагига қўл суқиб бўлсаям, бир нимали бўлиб олса... Олдинлари одамлар эрталаб уйидан чиқишаётганида, "бугун кимга, қандай яхшилик қила оларканман?" дея ўйлашаркан. Бугун-чи? Мактабни кеча битириб, отасининг дўконида ўтирган тирмизакларни қўйинг, ҳатто соқоли кўксига тушганлар ҳам "бугун кимни, қандай қилиб алдасам экан?" деб ўйлайдиган бўлиб қолган...

"Ҳақ гап!" деб қўйдим ичимда. Ҳаёт ҳақиқатини теран тушуна олган ва ҳатто ўзи тушунгандан-да аниқроқ тасвирлаб бера олган Мақсадали акага нисбатан бўлган ҳурматим минг чандон ошди.

Белгиланган манзилга етиб келдик. Меҳмонхонага жойлашиб, бироз ҳордиқ чиқариб олганимиздан сўнг Мақсадали ака, "ота-боболаримиз борган жойингнинг чинакам аҳволини билмоқчи бўлсанг, бозори билан мозорига бор", деганлар. Юринг, бир бозорни айланайлик, деб қолди. Кўндим. Шаҳар бозори кенг, обод, расталари ҳам тоза ва покиза. Озодаликдан кўнглимиз кўтарилди. Мақсадали ака ёши саксонга бориб қолган бир отахон билан савдолашиб, девзира гуруч олдилар.

-Бопладим-да, - деди у киши меҳмонхонага қайтарканмиз менга ғолибона боқиб. – Анави бобой халтага гуруч солаётганида, билдирмасдан тарозига яна ярим килолик тошни ҳам қўшиб қўйдим. Сезмади. Саккиз юз сўм фойдага қолди, қалай зўрми?

Бошимга гурзи тушгандек бўлди. Виждонини саккиз юз сўмга сотиб, тағин оғиз кўпиртириб мақтанаётган бу одамга нима деб жавоб қайтаришни билмасдим...

Ҳасан ТОШХЎЖАЕВ

ТЕМУР БОҒЛАРИГА ОҲУЛАР ҚАЙТДИ

(Боши 1-бетда)

Темурийлар яратган боғлар фақат Мовароуннаҳрдагина эмас, Ҳироту Кобул, Аграю Деҳли каби ўнлаб шаҳарлар ҳусну тароватини жаҳонга машҳур қилганди. Барпо этилган боғларни бирма-бир санаб чиқиш мушкул. Биргина Самарқандни яшил белбоғдек ўраб олган, ҳар бири бир неча чорбоғларни бирлаштирган йигирмага яқин улкан боғ мавжуд эди.

Боғи Шамол, Боғи Дилкушо, Боғи Накши Жаҳон, Боғи Давлатобод, Боғча, Боғи Майдон номлари билан аталган бир-биридан гўзал ва бетакрор боғлар шулар жумласидандир. Бу боғлар тарихий манбаларда афсонавий Эрам боғларига қиёсланади. Зеро, ҳар бир боғ тарихий бир воқеа муносабати билан алоҳида тарҳ, махсус кенгашлар асосида бунёд этилган. Ҳар бир боғ шоҳона тадбирлар ҳам ўтказиб туриладиган ҳашаматли қасру саройлар билан зийнатланган.

Темур боғлари ҳақида сўз кетганда 1378 йилда Малика Туман оғо шарафига бино қилинган Боғи Биҳишт ҳақида Шарафиддин Али Яздийнинг қайдлари ёдга тушади. Улуғ аллома аждодларимизнинг она табиатга сув, ҳаво, ўсимлигу ҳайвонот дунёсига нақадар эътибор қаратганлари ҳақида ажойиб маълумотлар ёзиб қолдирган. Машҳур тарихчининг ёзишича, Боғи Биҳишт Боғи Шамолнинг жануби-ғарбида жойлашган. Боғдаги беҳад ҳайратли сарой атрофини сув билан тўлдирилган чуқур хандақ ўраб турган, бир нечта кўприк сарой ва боғни бир-бирига боғлаб турган. Ғоят кўркам боғ саройи сунъий тепалик устида Табриздан келтирилган оқ мармардан тикланган. Боғи Биҳиштнинг бир томонида қўриқхона бўлиб, унда турфа жониворлар атрофи ўралган кенг майдонларда эмин-эркин яшашган. Турк оҳулари Эрам боғларига кўрк бахш этган. Шу боис тарихчилар Амир Темурни илк қўриқхона асосчиси, дея таърифлайдилар.

Асрлар силсиласи Темур боғларига ҳам ўз ҳукмини ўтказди. Олти ярим аср муқаддам барпо этилган боғлар номи эса ҳамон ўчмай келаётир.

АЖДОДЛАРНИНГ ТАБАРРУК ИЗИДАН

Даставвал, археолог-қадимшунослар, тарихчилар, тажрибали фахрийлар ҳамкорлигида шаҳарнинг халқа йўли бўйлаб тикланажак боғларининг жойлаштириш харитаси яратилди. Дастлаб, шаҳарни "қучоқлаб" турган Самарқанд туманидан 2000 гектар ер танланди. 420 гектар ерда узумзор барпо этилди. 1993 йилга келиб халқа йўлга туташ Паст Дарғом, Оқдарё туманлари хўжаликларидаги боғлар билан қўшиб ҳисоблаганда 3,5 минг гектардан зиёд мевазор яшнай бошлади. Бу ташаббусга Жомбой, Тайлоқ туманларида ҳам ўзгача кайфиятда киришилди. Бу хайрли ташаббус умумхалқ ҳаракатига айланди. Шўро даврида пахтазорларни кенгайтириш учун кўпориб ташланган ҳосилдор узумзорлар ҳам қайта бунёд этилди. Иккиуч йил орасида булунғурликлар янги боғларини 2000 гектарга етказишди. Пайариқликлар 500, қўшработликлар 200 гектар боғ барпо этишди. Бугун ана шу барака боғлари воҳани яшнатиб, эл дастурхонини маъмур этиб турибди. Айни дамда боғларни асраш, кенгайтириш ишлари қизғин давом этмоқда. Самарқанд тумани ҳокимлиги биносининг рўпарасидан, Тошкент – Қарши йўлидан ўтаркансиз, бир тарафи шаҳри азимга, бир тарафи Оҳалик тоғларига туташ адоғи кўринмайдиган боғ-роғлар дилингизни яйратади. Тажрибали тадбиркор, кекса боғбон, "Миришкор" фермер хўжалиги раҳбари Абдурауф бобо Давронов билан суҳбатлашсангиз, бу боғларнинг яратилиши, эртанги истиқболи ҳақида барча бирдек қайғураётганини айтади.

Яратувчилик ишлари пухта ўйланган режа асосида давом эттирилмоқда. Ҳар туп дарахт учун табиий мос ҳудудни танлаш, мевалар сархиллигини кўпайтириш, таъминотда узилишлар бўлмаслиги учун цитрус дарахтлари ўстирилаётган иссиқхоналар ҳосилдорлигини кўпайтиришга эътибор кучайтирилмоқда. Чўпонота ёнида товланиб ётган Боғи Баланд анжирлари, Қундузсўфидаги хурмозорлар, Даҳбеддаги ноёб ёнғоқлар, Боғи Шамолдаги минглаб иссиқхоналар бунинг далилидир.

-Қадимий боғларни тиклаш, табиатимизни яшнатиш учун вилоятимизда бошланган халқ ҳаракатидан тўлқинланиб, - дейди Оқдарё туманидаги Намоз Пиримқулов номли ширкат хўжалиги аъзоси, "Меҳнат шуҳрати" ордени соҳиби Илҳомжон Мардонов, – четда қолмайлик, дея оилам билан ярим гектар хурмозор яратган эдик. Ана-мана дегунча ҳосилга кирди. Боғимизни кенгайтириш, бойитиш тадоригидамиз.

Вилоятда кўчат етиштириш билан шуғулланадиган хўжаликлар, ўрмон хўжалиги бошқармаси, табиатни муҳофаза қилишга масъул идоралар боғбонлар билан ҳамжиҳатликда иш олиб боришмоқда.

БИЗДАН ҲАМ БОҒ ҚОЛСИН...

Кези келганда айрим истак ва таклифларимизни ҳам ўртоқлашишга жазм этдик. Аввало, табиатга муносабат маданиятини юксалтиришга интилаётган эканмиз, боғларни тавсифлаш, ҳар туп дарахт учун "паспорт" юритиш тартибини қонуний асосда жорий этиш лозимга ўхшайди. Масалан, боғ қачон ташкил этилди, экилган турфа дарахтлар қандай хусусиятларга эга, парвариши, яъни суғорилиши, озиқлантирилиши, шакл берилиши қай тарзда, ҳосилдорлиги, нозик жиҳатлари нимада, боғ учун ким масъул, деган қатор саволларга жавоб излаш фурсати етди. Шундай қилинганда боғнинг ёши, парвариши, ҳосилдорлиги, янгиланиш муҳлати, алмашлаб экиш талаблари кундай равшан бўларди, жавобгарлик ҳисси ҳам кучаярди.

Фақат дипломли мутахассисларгина эмас, қўлида кетмону токқайчи билан меҳнат қилувчилар ҳам билимларини ошириб боришлари лозим. Шу боис малака ошириш, тажриба алмаштириш зарур. Анор парваришини қуваликлар, сариосиёликлардан ўрганиш, анжир, ёнғоқ билан тиллашиш сирларини самарқандликлардан ўзлаштириш фақат фойда келтиради.

Паст Дарғом туманидаги Назрулла Кozимов номли узумчилик ва боғдорчиликка ихтисослашган ширкат хўжалигида 861 гектар узумзор, 247 гектар боғ мавжуд. Уларда бу таклифларга яқин масъулият мезонлари шаклланган. Ҳозир бу ҳақда эмас, хўжалик идораси олдидаги яшнаб турган манзара хусусида тўхталмоқчимиз. Бу жой нақ санаторийни эслатади. Манзарали дарахтлар кўп, хилма-хил. Диққатимизни улкан чинорларнинг буталанган шохлари ўрнига суртилган ранглар жалб этди. Хўжалик раиси Шарифбой Раимқулов:

-Дарахт ҳам тирик жон, унга тиғ тегдими, касалланмаслиги, чиримаслиги, зараркунанда ҳашаротларга ин бўлмаслиги учун дарҳол ҳимоялаш зарур. Иссиқ-совуқда, қор-ёмғирда ўнгмайдиган буёқлардан иҳота ўрнида фойдаланганимизнинг боиси шунда, - дея изоҳ бердилар. Ибратли тадбир.

Яна бир гап, бизда қариган, касалланган қурий бошлаган дарахтларни вақтида саранжом қилишга кўп эътибор берилавермайди. Ҳатто, шаҳар ичида ҳам чириб, қуртқумурсқаларга макон бўлиб ётган, шохлари синиб, ёнбошлаб қолган дарахтлар тез-тез кўзга ташланади. Бундай дарахтлар чиндан ҳам касаллик тарқатувчи манбаларга айланиб қолган. Шу боис бундай дарахтларни ўз вақтида қирқиб, йиғиштириб олиш билан, даставвал, маҳалла аҳли, табиатни муҳофаза қилиш мутасаддилари шуғулланишлари зарур. Халқимизда "қуриган дарахтларнинг хосияти бўлмайди" деган ҳикмат бежиз айтилмаган.

Табиатга одилона муносабатда бўлиш бир-биримизни доимо тергаб туришни тақозо этади. Шу ўринда бир кўнгилсизлик ҳақида ҳам тўхталиб ўтсак. Ҳозир шаҳарларимизда ким кўп – дўкондорлару тадбиркорлар кўп. Улар савдо дўкони, ошхонаси олдидаги дарахтларни кимлар экиб, вояга етказганлиги ҳақида ўйлаб ҳам кўришмайди. Шу боис дарахтларга истаганларича мих, темир қозиқлар қоқишиб, симлар билан боғлаб, ўз эҳтиёжлари йўлида фойдаланишади. Уларнинг танасига турли белгилар, эълонлар михланаётгани янада ачинарлидир. Энди савол туғилади, нима учун табиатнинг тирик аъзосига озор етказиб, умрига зомин бўлаётганлар жазога тортилмаяпти? Демак, бу масалада ҳам жиддий ўйлаб кўриш, амалий ишга ўтиш пайти келди. Хуллас...

Тузатиш осон кечадиган муаммоларни ҳисобга олмаганимизда табиатимиз тобора тикланиб, боғларимиз гуркираб бораётир. Шу сабаб юртимизни аллақачонлар тарк этиб кетган бир-биридан чиройли қушлар қайтиб кела бошлади.

Мулоҳазаларимизни яна бир хушхабар билан якунламоқчимиз. Темур бобомиз йўлга қўйган анъананинг давоми сифатида Зарафшон дарёси соҳилида Жомбой қўриқхонаси ташкил этилган. Бугунги кунда бу ерда ўсимлик ва ҳайвонот дунёси бойиб бораётгани кузатилмоқда. Ҳар қадамда тустовуқлар париллаб кўтарилади. Худди шу гўшада соҳибқирон бобомизни мафтун этган ўша турк оҳулари ҳам қайта макон тутди. Улар ўзидан кўпая бошлади. Она оҳу – Хонгулни қўриқхона жамоаси кўз қорачиғидек авайлаб-ардоқлашади. Ҳатто бўйнига кўзмунчоқ тақиб қўйишган.

Иншооллоҳ, Соҳибқирон боғлари яна асрлар оша келгуси авлодлар учун нафосат ва эзгулик тимсоли бўлиб қолажак.

Ўктам ҚУРБОНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" муxбири.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

ЖАЗОИРДА ЕР СИЛКИНДИ

"Рейтер" агентлигининг хабар беришича, Жазоирда юз берган ер қимирлаши боис, 643 киши ҳалок бўлиб, 5 мингга яқин киши жабрланди.

Рихтер шкаласи бўйича 6,7 баллга етган ер силкинишининг маркази мамлакат пойтахтидан 70 километр шарқда жойлашган ҳудудга тўғри келган. Жазоир президенти Абдулазиз Бутефлика 250 дан ортиқ киши ҳалок бўлган Бумердес вилоятига бориб, табиий офатдан юзага келган вазият билан танишди. Рубия шаҳрида ҳам жиддий йўқотишлар кузатилган. Ҳозирда қутқарув ишлари йўлга қўйилган бўлиб, вайроналар остидан тирик қолганларни қутқариб қолишга уринилмоқда. Ҳукумат эса мамлакат аҳолисини жабрланганларга қон беришда ёрдамлашишга чақирган. Шунингдек, қурбонлар сони ҳам ошиши кутилмоқда. 1980 йилги 7,7 балли ер қимирлаши туфайли эса 3 мингга яқин киши ҳаётдан кўз юмган эди.

САДДАМ ҲУСАЙН ТИРИКМИ?

"Ал-Арабия" (БАА) сунъий йўлдошли араб телеканалининг маълум қилишича, Саддам Ҳусайн тирик ва у она шаҳри Тикритнинг Ал-Ужжа туманида яшириниб юрибди.

Телеканалнинг билдиришича, собиқ президент америкаликлар қўлига тушиб қолмаслик учун турар жойини доимий ўзгартириб бормоқда. Унинг шахсий қўриқчиси Абдуали Хаммудни Тикрит кўчаларида кўрганлар ҳам бор. Бир ҳафта аввал эса "Asharq al-Awsat" газетаси ҳам Саддам Ҳусайн ва унинг ўғли Кусайнининг Тикритда яшириниб юрганликлари ҳақида хабар тарқатган эди.

Бағдод шаҳрида эса Саддам Ҳусайннинг диктаторлик тузумидан яшириниб, 20 йилдан кўпроқ вақтини ўз уйининг ертўласида ўтказган 40 ёшли Жавод Амир озодликка чиқди. У Ироқдаги урушдан сўнг ҳам бир ойча вақтини ертўлада ўтказган.

АҚШ "АЛ-ҚОИДА"ДАН ТАШВИШЛАНМОҚДА

Америка Қўшма Штатлари Қатарнинг "Ал-Жазира" телеканали эфирга узатган "Ал-Қоида" ташкилотининг 2-рақамли вакили ҳисобланмиш Айман ал-Завахирийнинг интервьюсидан ташвишга тушганлигини маълум қилди.

Ўз чиқиши орқали ал-Завахирий мусулмонларни жиҳод урушига чақирган. Келиб чиқиши мисрлик бўлган бу шахс "Ал-Қоида"нинг ғоявий асосчиси ҳамда Усама бин Лоденнинг ўринбосари саналади. Шунингдек, у Миср президентлари Анвар Саодат ҳамда Ҳусни Мубаракларга қарши суиқасд қилишга уринган "Ал-Жиҳод" террорчи ташкилотининг асосчиси ҳамдир. Тахминларга кўра, ё Афғонистонда ёки Покистонда юрган ал-Завахирий сўнгги пайтларда бин Лоденнинг шахсий доктори ҳам бўлиб хизмат кўрсатган. Уни ҳибсга олишда кўмаклашганга эса АҚШ ҳукумати 25 миллион доллар мукофот берилишини маълум қилган эди.

БАРБАРА БУШГА ЗИЁН ЕТМАГАН

АҚШнинг энг нуфузли бешта университетлари қаторига кирувчи Коннектикут штатидаги Йель университетида портлаш юз берди, дея хабар беради "Новости" ахборот маҳкамаси.

Ҳуқуқшунослик факультети ўқув биносида содир бўлган портлашдан бир неча соат аввал университетга ташриф буюрган АҚШ президенти Жорж Буш битирувчи талабаларни қутлаган эди. Президент ва унинг оиласи хавфсизлигига жавоб берувчи махсус хизмат вакили Жон Жиллнинг айтишича, Жорж Бушнинг мазкур университетда ўқийдиган қизи Барбара Бушга зарар етмаган. Ҳозирда воқеа жойида терроризмга қарши курашувчи хизмат ходимлари иш олиб бораётган бўлиб, жабрланганлар ҳақида маълумотлар йўқ.

Йель университетида ўқиганлардан Билл Клинтон, катта ва кичик Бушлар президент даражасига кўтарилганлар.

ИНТЕРНЕТ хабарлари асосида тайёрланди.

ИНСОНЛАР САВДОСИГА ҚАРШИ

Шу йилнинг 29-30 май кунлари Тошкентда "Аёллар, эркаклар ва болалар савдоси" мавзуида халқаро анжуман ўтказилади. У Очиқ Жамият институти – Кўмак жамғармаси - Ўзбекистон, Винрок Интернейшнл ҳамда ЕХҲТнинг Тошкентдаги ваколатхонаси томонидан ташкил этилди.

Тадбирнинг асосий мақсади, жамоатчиликнинг диққат-эътиборини аёллар, эркак ва болалар меҳнатидан фойдаланиш ниятида ноқонуний равишда бошқа мамлакатларга олиб кетиш муаммосига қаратишдир. Йиғилишда одамлар савдосига қарши курашиш, аёллар, эркаклар ҳамда болалар ҳуқуқини ҳимоялашни таъминлаш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш ва амалий чоралар қабул қилиш кўзда тутилаётир.

Анжуманда Молдова, Арманистон, Италия, Россия, Тожикистон, Туркия ва Ўзбекистонда одамларни ноқонуний олиб кетиш муаммолари билан шуғулланаётган нодавлат ва халқаро ташкилотлар экспертлари, давлат ва мустақил ОАВ ходимлари иштирок этади.

Анжуман давомида Ўзбекистонда миграция жараёнлари, МДҲда одамларнинг ноқонуний савдоси муаммолари муҳокама этилади. Шунингдек, инсонлар, айниқса, аёлларнинг ноқонуний савдосига қарши кураш борасидаги тажрибалар халқаро тажрибалар намойиш этилади. Мазкур анжуманда инсонлар савдоси муаммоларига бағишланган фильм тақдимоти ва муҳокамаси ҳам бўлиб ўтади.

"Туркистон-пресс"

Денов туманидаги "Орзу" фирмаси яхна ичимликлар, узум шарбатларидан тайёрланган оқ ва қизил мускатлар ишлаб чиқариб, истеъмолчиларга етказиб бермоқда. Хусусий корхона маҳсулотлари Сурхондарё ва қўшни вилоятлар савдо шохобчаларида сотиляпти.

СУРАТЛАРДА: корхона фаолиятидан лавҳалар.

Б.АКРАМОВ олган суратлар.

"ОВИ" ЮРИШМАГАН ОВОРАЛАР

БОЖХОНА

Республикамиз ички бозорини ҳимоя қилиш, шунингдек, товар моддий бойликларни қонунга зид равишда республика ҳудудига олиб кириш ва ноқонуний равишда олиб чиқиб кетилишининг олдини олиш каби кўплаб масъулиятли вазифалар божхона тизимининг бош вазифасидир.

Жорий йилнинг январ-апрел ойлари давомида Наманган вилоят божхона бошқармаси ходимлари ҳам бу борада қатор амалий ва ташкилий ишларни амалга оширдилар.

Бунда асосий эътиборни республикамиз ҳудудига сифатсиз товарларни ноқонуний равишда олиб келинишининг олдини олишга қаратдик, - дейди бошқарма катта инспектори Турсунбой Маҳмудов, - икки ой давомида божхона тўловларидан давлат бюджетига қарийб 1 миллиард 388 миллион 131 минг сўм маблағ туширилди.

Аниқланган 479 та ҳолатда 67 миллион 583 минг сўмлик товар моддий бойликларининг ноқонуний равишда божхона чегараси орқали олиб ўтилишининг олди олинди. Шундан 14 та ҳолатда божхоначилар томонидан ҳуқуқбузарларга нисбатан жиноят ишлари қўзғатилиб, тегишли тергов органларига юборилди.

Шунингдек, 616 минг сўмлик 11480 килограмм минерал ўғитлар, 400 минг сўмлик 3900 кг буғдой, 1 миллион сўмлик 7855 литр нефть маҳсулотларининг ҳам йўли тўсилди.

Очиғи, ҳамюртларимиз орасида республикамиз мулки ҳисобланган, халқимиз учун сув ва ҳаводек зарур бўлган товар моддий бойликларини ўз шахсий манфаатини ўйлаб, арзимаган фойда ҳисобига четга олиб чиқиб сотаётганлар учраб турибди. Ана шундайлардан бир нечтасини мисол тариқасида келтириб ўтсак. Республикамиз фуқароси Ҳамидулло Қосимов 2003 йил 25 феврал куни Чуст туманидан номаълум трактор ҳайдовчисидан 2500 литр печка мойларини ҳар литрини 90 сўмдан, жами 225000 сўмга сотиб олиб, ўзи бошқарувидаги ПАЗ-3724 русумли автомашинага ортиб, Заркент – Сафедбулан дала йўли орқали божхона назоратини четлаб Қирғизистон Республикасига олиб чиқиб кетаётганда божхона ходимлари томонидан тўхтатиб қолинди. Шубҳасизки, унга нисбатан қонун бўйича тегишли чора кўрилди.

Мавлонхон Солиев ҳам олғирликда Ҳамидуллодан қолишмас экан. У шу йилнинг 26 феврал куни Қирғизистон Республикаси Олабуқа шаҳри бозоридан хорижда ишлаб чиқарилган умумий баҳоси 1 миллион 879 минг сўмлик турли хилдаги материаллар, спорт костюмларини сотиб олиб, ўзининг "Дамас" русумли автомашинасида божхона назоратини четлаб, "Қўрғонча-Обод" айланма йўли орқали Ўзбекистон Республикасига ноқонуний равишда олиб кириб келаётганда божхона ходимлари томонидан тўхтатиб қолинди.

Халқимизда "Қинғир иш – қалтирар ташвиш" деган нақл бор. Мана кўрганингиздек, ўзини "тадбиркор" деб ҳисобловчи фуқаро Мавлонхон Солиев белгиланган божхона тўловларига чап бераман, деб шунча мол-мулкидан айрилди. Боз устига, автомашинаси ҳам давлат фойдасига мусодара қилинди. Агар ушбу фуқаро божхона қоидаларига амал қилганда эди, биринчи навбатда давлатимиз хазинасига бож тўловларини тўлаган бўларди, қолаверса мол-мулкидан айрилмасди.

Чегара бўйлаб ҳаракатланаётган КамАЗ русумли автомашина божхона ходимларида шубҳа уйғотди. Ушбу автомашина тўхтатилиб, божхона назоратидан ўтказилганда, унинг юкхонасида ҳеч қандай ҳужжатлари бўлмаган 4 миллион 230 минг сўмлик ҳар хил турдаги 90 дона трактор ва енгил автомашиналарининг шиналари борлиги аниқланди.

Олиб борилган тезкор суриштирув ҳаракатлари натижасида маълум бўлдики, Ўзбекистон Республикаси фуқароси Баҳодир Қўчқоров ушбу шиналарни Қирғизистон Республикаси Олабуқа туманидаги қишлоқ бозоридан сотиб олиб, божхона назорати ўрнатилмаган иккинчи даражали "Сафедбулон-Заркент" дала йўли орқали Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кирган ва фуқаро Муҳиддин Жўрабоев бошқарувидаги машинага юклаб, Наманган шаҳрига етказмоқчи бўлган.

-Божхона сиёсатини олиб бориш фақат божхона ходимларинингтина вазифаси эмас, - дейди Турсунбой суҳбатимиз пировардида, - балки ўзини шу Ватан фуқароси, деб билган ҳар бир кишининг вазифасидир. Яъни, бу борада маҳаллий ҳокимликлар, маҳалла фаоллари, қолаверса, хотин-қизлар кенгаши раҳбарлари ҳам масъулиятни ҳис этган ҳолда божхона ходимлари билан ҳамкорликда иш олиб боришлари мақсадга мувофиқдир. Шу боис вилоят божхона бошқармаси ходимлари кўплаб қишлоқларда, меҳнат жамоаларида, маҳаллаларда бўлиб, халқимизга божхона қонунларини тушунтириб боришмоқда.

Ортиқали НОМОЗОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ТОМДИ КЕНГЛИКЛАРИДА

(Боши 1-бетда)

Хўш, чўпонзодалар бу юксак натижага қандай қилиб эришдилар? Муваффақиятнинг сир-синоати нимада? Озод Ватанимизда қоракўлчилик соҳасида баланд кўрсаткичга эришган томдиликларнинг шу кеча-кундузда диққат-эътибори нималарга қаратилган? Келгусидаги ниятлари-чи? Биз шу саволларга жавоб изладик.

* * *

Бу йилги кўклам беқарор келди. Кутилмаган аёзли кунлар ердаги майсаларнинг баравж ўсишига имкон бермади. Бунинг устига ярим ойлаб осмондан бир томчи ёмғир тушмади.

Йигирманчи апрел туни ҳам чўлда сув музлади. “Бу не ҳол?”, деб ёқа ушлаганлар чорванинг эртасини ўйлаб, безовта эдилар.

Чўпон юзидаги безовталикни кўриб, “Томди” наслчилик ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Кенегес Ерниязовга мурожаат этдик. Босиқ табиатли, ўз ишининг билимдони бўлган бу йигит чуқур ўйга ботиб, сўнг секин сўзлади:

-Томди мамлакатимизнинг шимолий ҳудудида жойлашган. Унинг об-ҳавоси тез ўзгарувчан. Баҳор кеч келади, ўт-ўланнинг иши қийин кечади. Бу даврда тинимсиз шамол ва довул бўлиб, бархандаги қумларни бир жойдан иккинчисига кўчириб туради. Оқибатда ёққан ёмғир майсалар илдизига сингмай учиб кетади, - дейди Кенегес. – Бундан ташқари ёзи жуда иссиқ. Баъзида ҳафталаб ҳарорат 45-48 даража иссиқ бўлади. Тандир алангасининг тили билан еру кўк нафас олади.

Раис сўзлаяптию, хаёли чўпонда, унинг қўзисида эканлигини пайқаб олиш қийин эмасди.

-Бу йилги аёзли кунлар қўзилатиш мавсумига тўғри келди, - дейди у, - совуқда чўпон бола-чақаси билан янги туғилган қўзилар атрофида бўлди.

-Куз ҳавоси қандай кечади?

-Кузи ҳам ўзгарувчан, - дея сўзини давом эттирди Ерниязов, - агар куз барвақт келса, тезда совуқли кунлар бошланади. Қишда қуруқ аёз бўлади. Изғиринли оқшомлар суякларни қақшатади, ёинки термометр устуни қирқ даражагача пастга тушади. Бунга мард чўпону мутахассис чидайди, ўшандай кунларда қўйқўзиси атрофида гирди-капалак бўлади. Чўпон меҳнатининг роҳатидан машаққати бисёр... Ана шундай шароитда бу матонатли инсонлар амалга ошираётган ишлар қувончлидир.

...Бу йил ширкат хўжалигида қўзилаган 27 минг бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 122 тадан қўзи олиб, шунинг 23 минг бошини ўстиришга қолдиришди. Тайёрланилган қоракўл тери 9875 тани ташкил этди. Улар бу йил олинган ҳар дона қоракўл терини 8-10 минг сўм атрофида сотишни кўзлаётирлар.

Ширкат яйловларида 41 бош туя, 371 бош йилқи боқиляпти.

-Ўтган йили, - дейди Кенегес, - рентабеллик 73,6 фоизни ташкил этди, олинган соф даромад 105,4 миллион сўмга етди. Шунинг 21 миллиони чўпон-чўлиқларга дивиденд сифатида берилди.

Чўлда иш ўринларини кўпайтириш маҳсулот миқдорини ва туёқ сонини ошириш жараёнида олиб борилаётган ишлар билан қизиқдик.

-Ота-боболаримиз Қизилқум кенгликларини ўлан-тўшагим, деб билиб, жасоратли меҳнати эвазига умргузаронлик қилганлар, - дейди раис. – Бундан еттисаккиз йил муқаддам хўжалигимизда туёқ сони камайиб кетди. Агар тўқсон еттинчи йилда мол сони 20 минг бошни ташкил этган бўлса, ҳозир 61 минг бошга етди.

-Бунга қандай эришилди? – сўраймиз.

-Ҳар йили молни ўн фоиздан кўпайтириб бордик, - дейди Кенегес. – Чунончи, оилавий пудрат, чек тизими, шартнома асосида ишлаш ана шундай муваффақиятга олиб келди. Энг муҳими, одамларни иш якунига қизиқтира олдик.

* * *

Қизилқум белбоғи деб аталадиган асфальт камарлар адоғи кўринмас саксовулзорлар оралаб боради. Паст-баланд барханлар чўпон-чўлиқнинг дастурхони. Суруви унинг бағрида ризқини саралаб ейди. Йўл чеккасида сурув кўринди. Чўпон қудуқ бошида шериклари ёрдамида молларини суғориш билан банд. Атрофга қараймиз. Қип-қизил тоғлар кўзни қамаштиради. Унда битта ҳам гиёҳ кўринмайди. Машина чўл қўйнида зўриқиб юради. Кўк юзидаги бесаранжом булутлар қаёққадир шошилгандай туюлади.

Бир чойнак чой ичгулик вақт ўтган ҳам бўлдики, асфальтнинг чап томонида гиёҳсиз оппоқ гумбазларга кўзимиз тушди. Бировлар уни минг йиллар аввал атайлаб ўйиб қўйгандай кўринади, дейишади. Бу табиат сири. Уни фақат унинг ўзи билади.

Қизилқум ҳайрат олами. Бу ҳудудсиз чўлда ишлаётган одамлар унинг табиатидаги ранглар жозибасига маҳлиё бўлиб, суруви орқасидан юргани-юрган. Бунинг маъноси Ватан тупроғини кўзга суртиш, қадрлаш, ҳар бир ўсимлигини ёмон кўздан асраш билан унинг буюклиги-ю, суюклигини англай билишдадир. Ўнг томонда йилқилар қулунлари билан майсазорда офтобда тобланиб ётибди. Жануб томондаги кенгликларга кўз қирини ташлаймиз. Узоқдаги туз қонлари оппоқ бўлиб кўринади. Э, қўйинг-чи, бу сарҳадсиз чўлнинг ҳар қаричида Ватан марваридлари сақланаётгандай кўринади ва сиз бу жойларда оҳиста оёқ босасиз.

...Офтоб тик кўтарилган маҳал “Жана Шаруа” ширкат хўжалигининг кекса чўпони Эргаш Суюнтоев отарига етиб келдик. Миқти гавдали бу инсон чўпонлик достонини ёзган, десак, хато бўлмас. У қирқ йил сурув орқасидан юриб, эл-юрт манфаатини кўзлаган. Моҳир чорвадор ўстиришга қолдирган қўзилари йигирма отардан ошган. Ажойиб хизматлари “Дўстлик” ордени билан тақдирланган. Тажрибали чўпон ўтган йили пенсияга чиқиб, сурувини суюкли қизи Элмира Суюнтоевага топширди. У отаси маслаҳати асосида ўз ишини ривожлантирмоқда.

-Бу йил, - дейди Элмира, - боқимимдаги 513 бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 145 тадан қўзи олиб, унинг 85 фоизини ўстиришга қолдирдим. 307 дона қоракўл тери олдик.

Ширкат марказидан 120 километр узоқликда жойлашган бу отар жамоаси кўпларга ибрат бўларли даражада иш олиб бормоқда. Исатой Сибоев, Нурбек Қулханов каби ўнлаб чўпонлар Қизилқумда мактаб яратганлардан. Ширкатда қурилиш, ободонлаштириш борасида ҳам ибратли иш қилинаётир. Ўтган йили 50 ўринли бозор, битта қишлоқ участка касалхонаси қурилди. Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан “Мотамсаро она” ҳайкали ўрнатилди. Президентимизнинг республикада болалар спортини ривожлантириш бўйича қабул қилган Фармонига жавобан ширкатда янги стадион қурилди. Унда волейбол, футбол, баскетбол, енгил атлетика бўйича мусобақалар ўтказиляпти.

-Шу ойнинг охирида, - дейди ширкат хўжалиги раиси Авулбек Дўсбанбетов. – Чўпонларимизни 2-3 кун меҳмон қилиб, улар иштирокида спорт мусобақаси ўтказамиз. Бу ўзига хос тадбир яхши самарасини кўрсатаяпти. Йил охиригача “Қариялар чойхонаси” қурмоқчимиз.

Туман ҳокимлиги ташаббуси билан ҳар йили Томдибулоқда раислар, бош мутахассислар, ферма мудирлари иштирокида футбол, волейбол мусобақалари ўтказилар экан. Бу ҳам ўзига хос тадбир.

“Жана Шаруа” ширкат хўжалиги ҳудудида 14 та деҳқон ва фермер хўжалиги, иккита кичик корхона ишлаб турибди. “Қарсак гипскон” кичик корхонаси “Пахта Банк”нинг туман бўлимидан уч миллион сўм кредит олиб, ўз ишини жадаллаштириб юборди.

-Тайёрланган гипснинг ҳар тоннасини 60 минг сўмдан сотмоқдамиз, - дейди корхона раҳбари Нурабой Мирзаахмедов. – Уни қурилиш ва тиббиёт корхоналари харид қилмоқда.

Якка тадбиркор Абдували Тўребоев ширкат ҳисобидан 500 минг сўм кредит олиб, электр товарлар таъмири билан шуғулланаяпти. Бундан ташқари, ширкатда “Келбат” номли кичик корхонанинг тикувчилик, дурадгорлик, сартарошлик, этикдўзлик цехлари бўлиб, уларда қизғин иш олиб бориляпти. Қўй, қоракўл териларидан нимча, кўрпача, телпак тикиляпти. Ўтган йили бу корхона беш миллион сўмлик иш бажарди. Хўжаликдаги иккита ўрта мактаб ва “Шодлик” болалар боғчасини таъмирлаш учун беш миллион сўм маблағ ажратилиши кўзланган.

* * *

“Керегетов” ширкат хўжалиги бош зоотехниги Нодирбек Тонготаровнинг ҳар бир сўзида салмоқ бор. У мамлакатимизда иқтисодий ислоҳотлар ўз самарасини бера бошлаганидан хурсанд:

-Қўзилаган 18,5 минг бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 118 тадан қўзи олиб, шунинг 85 фоизини ўстиришга қолдирдик. Бу эса 15464 бошни ташкил этди, - деди у.

-Бир чўпон мисолида талқин этсангиз?

-Мана қаранг, “Шуҳрат” медали совриндори Тоғой Турдибеков эндигина қирқ ёшга кирди. Қуюқошша қудуғи ҳудудида истиқомат этади. Боқимидаги 507 бош совлиқ ҳисобига 523 та қўзи ўстиришга қолдирди. Совлиқлардан эгиз насл олиш, унинг деярли ҳаммасини ўстиришга қолдириш кейинги икки йилдан бери хўжаликларда қўлланиляпти ва бу чўпонларимизнинг бойишига катта имконият яратаяпти.

Ширкатда бундай чўпонлар якка-ёлғиз эмас. Нормурод Қолдибеков, Ғалиддин Холбоев, Қоринбой Доутов сингарилар ана шундайлар жумласидандир.

...Кўк юзини кўкимтир булутлар қоплади ва ерга томон пастлаб келди. “Бирлик” ширкат хўжалиги марказига етиб борганимизда ёмғир шивалади.

-Оҳ, оҳ! – деб юзини ёмғирга тутди ширкат раиси Сафарбой Изтелеуов. – Бир қуйиб берсайди, яйлов яшнаб кетарди.

Ҳозир ширкатда 59 минг бош қўй-қўзи, 250 бош туя, 240 бош от боқиляпти. Тўл мавсуми муваффақиятли якунланган. Қизилқумнинг серунум яйловларида сув муаммоси бор. Шахтали қудуқларнинг кўп қисми эскирган. Сув пастга тортилиб кетаяпти.

Ширкатнинг Оқ-қавоқ қўрғонида 90 хўжалик яшайди. Бир йил бўлди, аҳолига ичимлик суви бошқа жойлардан ташиб келтирилади. Бу масалада Навоий тоғ металлургия комбинатининг бош директори Николай Иванович Кучерский қабулида бўлган ширкат раиси қувониб келди. Зарафшон шаҳридаги марказий геология қидирув бошқармаси зиммасига қудуқ қазиш топшириғи берилди. Кучли пармалаш ускуналари ёрдамида 240 метр ер қаъридан чучук сув чиқарилиб, қишлоқ аҳлига борилди.

-Хўжалигимиз, - дейди Сафарбой, - Қозоғистон Республикаси ва Конимех тумани билан чегарадош. Қоракўл териларимиз дунё бозорига чиқди. Унинг сифатини янада яхшилаш учун наслли қўчқорларни кўпайтиряпмиз. “Ўзбек қоракўли” компанияси яқиндан кўмак беряпти.

...Томди тумани яйловларида чўпончўлиқлару мутахассислар, хўжалик раҳбарлари билан суҳбатлашганда, уларнинг халқ ва Ватан равнақи йўлида сарҳадсиз кенгликларда тунларни тонгларга улаб, қоракўлимиз равнақи йўлида тер тўкаётганликларининг гувоҳи бўлдик. “Оққудуқ”, Жабай Балиманов номли ҳамда “Керизбулоқ” ширкатларининг мард, танти одамларининг фидокорликлари ҳақида ҳам ҳикоя қилишни дилимизга тугиб қўйдик. Зеро, қоракўлчилигимиз тарихи ва тараққиётида томдиликларнинг ўз ўрни ва мавқеи бор. Бу анъана давом этаётганлиги ғоят қувончлидир.

Ҳамдам ЭШОНҚУЛОВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.
Жумамурот МИРЗАЕВ олган суратлар.

ИНТИЛИШ

ЭНГ ЁШ ТАДБИРКОР

Оқдарёлик Жамол Эсонов “Ташаббус-2003” танловининг республика босқичида шундай эътирофга сазовор бўлди.

Анъанага айланиб қолган “Ташаббус” танловида бу йил ҳам самарқандлик фермер-у ҳунармандлар, тадбиркорлар муваффақиятли иштирок этиб, бир нечта номинациялар бўйича юқори ўринларни эгаллашди. Айниқса, ёғоч ўймакор устаси Жамол Эсоновнинг муваффақияти Арпа қишлоғи аҳлини хурсанд қилди.

Жамол ёшлигиданоқ шу ҳунарга меҳр қўйди. Ота-онаси уни кўпинча уста ишлаётган уйдан топишарди. Қўшнилар боланинг қизиқишига ҳаваслари келиб, “Қани энди бизнинг болаларимиз ҳам Жамолдек ҳунарга қизиқса, кўрасизлар ҳали у зўр уста бўлади”, дейишарди. Бу Жамолни илҳомлантирди.

Мактабни тугатгач мақсадига етишиш учун таҳсилни Тошкентдаги П.Беньков номидаги билим юртининг ёғоч ўймакорлиги бўлимида давом эттирди. Машҳур уста Ортиқ Файзуллаевга шогирд тушди. Зеҳни ўткир Жамол тез орада устозининг барча кўрсатма ва йўл-йўриқларига амал қилиб, ниҳоят мустақил ишлай бошлади.

Самарқандга қайтган йигит устахона очиб ёғоч ўймакорлик санъатининг ноёб намуналарини яратишга киришди.

-Самарқанд ёғоч ўймакорлик мактабида уюшмамиз аъзоси Жамол Эсоновнинг ўз ўрни бор, - дейди республика “Ҳунарманд” уюшмаси Самарқанд вилоят бўлими раиси А.Ҳакимов. – У ясаётган эшик, курси, қутича, қаламдон, лавҳ ва бошқа шу каби буюмлар ўзига хос услуб, йўналишга эга эканлиги билан ажралиб туради. Жамол яратган санъат асарлари нафақат республикамизда, балки Осиё ва Европа мамлакатларида бўлиб ўтган халқ усталарининг кўргазмаларида кўпчиликнинг диққатини ўзига тортди.

-Буюм ясашда асосан, ёнғоқ ва чинор дарахтларидан фойдаланамиз, - дейди Ж. Эсонов. – Чунки бу ёғочлар бақувват, ўймакорлик учун жуда қулай. Уларни кесиб олганимиздан сўнг қадимий услубда 6 ойдан 1 йилгача ҳовузда сақлаймиз ва кейин соя жойда қуритамиз. Бу ишларни бажаришда қишлоғимизнинг йигитлари яқиндан ёрдам беришяпти, ҳунар ўрганишаяпти. Мен ҳам уларга билганларимни баҳоли-қудрат ўргатаяпман. Майли, эртага улар бошқа касбни эгаллашар, лекин ҳунар зарар қилмайди, бир кун асқотади.

Ҳа, ҳунарли хор бўлмайди. Зеро, Жамолнинг 27 ёшида эл назарига тушишининг асосий сабаби ҳам шу туфайлидир.

Ғолиб ҲАСАНОВ

МАВСУМ СИНАЙДИ

Ҳадемай ғалла ўрим-йиғими мавсуми бошланади. Ғалланинг ҳар бир бошоғини неснобуд қилмай йиғиштириб олиш деҳқонларимиз олдида турган масъулиятли вазифалардан бири. Чунки ғалла – бойлигимиз, нонимиз, ризқ-рўзимиз.

Яқинда Вазирлар Маҳкамасининг “2003 йил бошоқли дон экинлари ҳосилини йиғиштириб олишга доир ташкилий чора-тадбирлари тўғрисида”-ги қарори ҳам қабул қилинди. Хўш, жойларда ғалла ўрими мавсумига тайёргарлик ишлари қандай амалга ошириляпти?

Туман ҳокимлигидан олинган маълумотларга қараганда, мавжуд 10 минг 690 гектар сувли ва 2 минг 900 гектар лалми майдонлардаги ғалла ҳосилини тез ва қисқа муддатлар ичида йиғиштириб олиш мақсадида тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиб, тўртта ишчи гуруҳларини тузилган. Ҳар бир гуруҳга раҳбар, автокорхона вакили, ИИБ ходими, туман МТП вакили бириктирилган. Шунингдек, ғалла майдонлари, “Кейс” комбайнлари ва бештадан дон ташиш техникалари ажратилган.

Мавсумга комбайнлар шайлигини кўзван кечириш мақсадида туман машина трактор паркида бўлдик.

-Бу йилги ғалла ўрим-йиғимига аллақачон тайёргарлик кўриб қўйганмиз, - дейди МТП раҳбари Неъматилло Тўраев. – Кўриб турганингиздек, мавжуд 12 та “Кейс” комбайнларининг барчаси ўримга шай. Ҳар уч “Кейс” комбайни учун МТПдан битта техёрдам кўрсатиш автомобили ажратганмиз.

-Таъмирлаш ишларини ўз вақтида тугатганмиз, - дейди комбайнчи Тоғаймурод Исломов. – Бу мавсумда ҳар биримиз учун ўртача 600-900 гектар майдондаги дон экинларини ўриш режалаштирилган. Ниятим режадагидан кўпроқ майдонни ўриш. Чунки манфаатдорлик ҳам шунга яраша-да.

ҚАРОР ВА ИЖРО

Жорий йилги бошоқли дон экинларини ўз вақтида ва сифатли йиғиштириб олиш мақсадида тузилган 4-ишчи гуруҳи раҳбари Раҳматулло Ўтамуродовни суҳбатга тортдик.

-Ўтган йили ғалла мавсумида ҳар гектардан ўртача 45-50 центнердан ҳосил кўтаргандик, - дейди у. – Бу йилги режамиз 50-55 центнердан ҳосил олиш. Гапнинг очиғи, ғалланинг бир текис саф тортган бошоқларини кўрсам кўнглим яйраб кетади.

“Ҳосил-2003” мавсумида йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлаш, турли ёнғинлар келиб чиқишининг олдини олиш ҳамда доннинг талон-торож ва нобуд бўлишига йўл қўймаслик мақсадида туман ҳокимлиги томонидан тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқилган.

-Вилоят ва туман ИИБ томонидан тингловчи ва курсантлар мавсум бошиданоқ бизга ёрдамга юборилади, - дейди туман қишлоқ ва сув бошқармаси бўйича мутахассиси Эркин Сувонқулов. – Улар учун вақтинча яшаш жойлари, озиқ-овқат ва транспорт воситалари тайёрлаб қўйилган.

Дон экинлари ҳосилини ташишда транспорт воситалари ва уларга кетадиган ёнилғи-мойлаш материаллари харажатларини “Жомбойдон” очиқ ҳиссадорлик жамияти, 129-автокорхона ва “Умартранс” автокорхоналари ўз зиммасига олган.

Булунғурлик ғаллакорлар бу йил давлатга 42650 тонна дон экинлари ҳосилини ўз вақтида топширишни режалаштирган.

Бу борада Зомин туманида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилганлигининг гувоҳи бўлдик.

-Доннинг бир ҳовучи ҳам биз учун азиз, - дейди “Зоминдон” МЧЖ раҳбари вазифасини бажарувчи Баҳриддин Бойжигитов. – Чунки ҳосил деҳқоннинг йил давомида тўккан пешона тери эвазига яралади. Донни исроф қилиш деҳқон меҳнатини қадрламаслик билан баробар.

Корхонада лаборатория жиҳозлари, тарозихона, 8 минг тонна сиғимли омборхона ва автоағдаргичлар тўлиқ таъмирланиб, мавсумга тайёр. “Зоминдон” МЧЖ жорий йил ғалла мавсумида 37 минг 398 тонна дон маҳсулотлари қабул қилишни режалаштирган бўлиб, шундан 31 минг 392 тоннасини 1 минг 250 та фермер хўжаликлари, 6 минг 6 тоннасини эса 26 та ширкат хўжаликлари етказиб беради.

Ишчи ходимлар учун ҳам барча шарт-шароит яратилган. Мавсум эса иштирокчиларни синаши турган гап.

Б. ХОТАМОВ

ИКАРДА ЎЗБЕКИСТОНДА

Тошкентда Икарда халқаро ташкилотининг Марказий Осиё ва Кавказ минтақасига мўлжалланган дастури доирасида семинар тренинг ўтказилди.

Икарда - қурғоқчилик ҳудудларида қишлоқ хўжалиги илмий тадқиқот ишларини олиб бориш халқаро маркази 1977 йилда ташкил этилган. У мазкур йўналишда фаолият кўрсатаётган дунёнинг 16 марказидан биридир.

Семинар тренинг Икарданинг Ўзбекистондаги фаолиятини янада жонлантириш масаласига бағишланди. Унда иштирок этган Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари, қишлоқ ва сув хўжалиги вазири Носир Юсупов марказ олимлари билан мулоқотда бўлди. Музокарада асосий эътибор қишлоқ хўжалиги тизимидаги ислоҳотлар, яъни фермерликни ривожлантириш, ернинг унумдорлигини ошириш масалаларига қаратилди.

Тадбирга сўзга чиққан хорижлик мутахассислар Ўзбекистонда ернинг унумдорлигини ошириш, хусусан, дренаж тизимини яхшилаш галдаги вазифалигини, бу борада талайгина ишлар амалга оширилаётганлигини таъкидлашди.

“Туркистон-пресс”

“ЕР МАЛҲАМИ” КЕРАКМИ?

Ердан кимёвий ўғитсиз кўнгилдагидай ҳосил олинмаслиги, етиштирилган маҳсулотнинг биологик жиҳатдан тоза эмаслиги ва тупроқнинг малҳамга муҳтожлиги барчага аён бўлиб қолди.

Шу боис Хоразмдаги биоўғит ишлаб чиқариш жамоаси раҳбари Ғанижон Рўзметов қишлоқ хўжалиги учун янгилик сифатида ишлаб чиқара бошлаган биоўғитни “Ер малҳами”, дея номлаган.

-Уни бемалол бедага қиёслаш мумкин, - деди Ғанижон ака. - Зеро, беда ҳам ҳаводан соф азотни олиб, тупроқни нечоғлик бойитса, биоўғит ҳам ерга етишмаётган микроорганизмларни шу қадар тиклайди, ўсимликларнинг соғлом ривожланиши учун қулай шароит яратади.

Биологик соф бу маҳсулот дастлаб 1980 йилларда Япония ва АҚШда ишлаб чиқарилганди. Биотехнология соҳасининг билимдони профессор Қаҳрамон Давронов ўзи раҳбарлик қилаётган ЎзР ФА микробиология институти лабораториясида ушбу препаратни ишлаб чиқаришни кўзлаганди. Бироқ, Фан ва техника давлат қўмитасидан 1997 йилдаёқ патент олган бўлса-да, янги препаратни оммалаштириш осон бўлмади. Қаҳрамон Даврановнинг Ғанижон Рўзметов билан танишуви эса “Ер малҳами”нинг ҳаётга татбиқ қилинишида бурилиш ясади.

Мутахассислиги муҳандис-технолог бўлган Ғанижон Рўзметов дастлаб Урганч сут заводида бош муҳандис, сўнгра Питнак заводида директор вазифаларида ишлаб катта ҳаётий тажриба орттирганди.

Ташкилотчи ва тадбиркор Ғанижон ака Қаҳрамон Даврановнинг изланишлари билан танишиб, Урганчда “Биоўғит ишлаб чиқариш корхонаси”га асос солди. Албатта, иш ўз-ўзидан юришиб кетгани йўқ.

-Ускуналар йиғиш, бино, мутахассис масалалари олдимизда долзарб муаммо бўлиб турарди, - дея эслайди Ғанижон ака. - Йўлини топдик. Реактор двигателини, тонналик сиғимига эга бўлган буғ қозонларни, бошқа зарур жиҳозларни ҳам топиб, монтаж қилиб ишни бошладик. Дастлаб 21 иш ўрни яратилди. 2000 йилнинг кузида тажриба тариқасида 1200 килограмм “ер малҳами”-ни ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдик. Ўтган йили бу кўрсаткич бир неча баробар ошди. Аммо баъзи бир янгиликка, тараққиётга тўғаноқ кимсалар устимиздан истеҳзоли кулиб, қарши чиқишди. Шундай вазиятда Хонқа туманининг “Хоразм” ва Охунбобоев номли ширкат хўжалиги раҳбарлари С.Бобожонов ва М.Худойберганов лар турли гап-сўзларга қарамай, дадиллик билан биоўғитни ўз далаларида синовдан ўтказдилар.

Урганч туманидаги Чоткўпир қишлоғи “Олтин қалъа СДМС” фермер хўжалиги раҳбари Марямжон Шомурадова “ер малҳами”ни қўллаш катта фойда бериши мумкинлигини шундай изоҳлайди:

-Биоўғит уруғнинг унувчанлиги, экиннинг касалликларга чидамлилигини ошираркан. Тажрибада маккажўхорининг ҳар гектаридан 40 центнердан дон, 400 центнердан кўкпоя олишимиз ҳам янги препаратнинг шарофатидан. Шунингдек, пахтадан ҳам юқори ҳосил олиш мумкин экан. Энг асосийси, бошқа далаларда ғўза икки қулоқ бўлганда, бизнинг биоўғит билан ишлов берилган далаларимиздаги ғўзалар ёппасига шоналай бошлаганди.

ФАН - ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Хива туманидаги Беруний номли ширкат хўжалиги бош ҳосилоти Р.Бобожонов эса биоўғитнинг фойдаси ҳақида шундай дейди:

-“Ер малҳами”нинг қўлланиши натижасида 2001 йилда ширкатимиздаги 230 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 400 килограммдан жами 92 тонна кимёвий ўғитни тежашга муваффақ бўлдик.

Боғот тумани “Боғот” ширкат хўжалиги бош ҳосилоти Э.Нурумбетов бўлса биологик азотнинг афзалликларини шундай таърифлайди:

-Аввало, қўллаш учун қулай, самарали, илдиз чириши касаллигининг олдини олиб, ҳосилнинг 7-10 кун эрта етилишига шароит яратади. Ҳосилдорликни одатдагига нисбатан 5-9 центнерга оширади. Ўғитнинг сув таъсирида ер остига сингиб кетишининг, пайкалларни бегона ўтлар босишининг олдини олади.

Ғанижон Рўзметовдан ушбу препаратнинг қўлланиш агротехникаси, қачон, қай тарзда ва қанча миқдорда берилиши кераклиги ҳақида сўрадик.

-Чигитни биоўғитли сувда 20-24 соат мобайнида ивитиб қўйиш ва экиш яхши самара беради, - дейди Ғанижон Рўзметов. – Ғўзанинг биринчи культивациясида ҳар гектар майдон ҳисобига уч килограммдан препарат 300 литр сувга аралаштирилган ҳолда махсус ичаклар ёрдамида 10 сантиметр чуқурликдаги тупроққа пуркалади. Бу тадбир ўсимлик гуллаши арафасида яна бир бор такрорланади. Очиғини айтганда, фойдаси зўр. Биологик ўғитни бошқа экинларда ҳам бемалол қўллаш мумкин.

Бундай қараганда арзон, қулай ва фойдали биоўғит тажрибада синалиб, иш олға силжиётгандек. Аммо “Ер малҳами”дан фойдаланган хўжаликлардан қилинган иш учун маблағ олинмагани жиддий муаммо туғдирмоқда. Оқибат корхонада айланма маблағ етишмаяпти. Устига устак, республика Микробиология институти олимлари билан ҳамкорликда биогумус тайёрлаш, сомонни қайта ишлаб, чорва озуқаси чиқариш, феромон тутқичлар тайёрлаш масаласи кечикиб бормоқда.

Хуллас, янгилик яратилди. Тажрибалар яхши синовдан ўтди. Энди уни амалда самарали қўлламоқ лозим.

Умид БЕКМУҲАММАД,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

Республикамизнинг энг йирик ва нуфузли банкларидан бири
АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ
“ПАХТА БАНК”
Юртимиз аҳолисига энг замонавий тўлов воситаси бўлган
“СЎМ ПЛАСТИК КАРТОЧКАСИ”ни таклиф этади!

Карточка эгаларига йилига 42% даромад тўланади ва ҳар ойда капиталлаштириш эвазига пулларингиз йилига 51,1 % кўпаяди.
Имкониятни қўлдан бой берманг!
ПАХТА БАНК - ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР!
Маълумот учун телефонлар: 78-10-32; 173-25-15; 41-55-23

СЕНИ ИЗЛАБ...

(Боши 1-бетда)

Мендан кичик бўлса ҳам, худди тенгдошдек маслаҳатлар берар, ҳар бир кишининг кўнглини кўтариб, тўғри, адолатли йўл кўрсатишга қодир эди десам, хато бўлмас.

Исмоилжоннинг касби-кори журналист, иш қуроли қалам эди. Қуръони Каримнинг "Қалам" сурасида айтилганидек, қалам Аллоҳнинг инсонга ҳадя этган энг ноёб инъомларидан биридир. Уни фақат яхшиликка, эзгуликка ишлатмоқ даркор. Исмоилжон ўз касбига ҳамиша содиқ қолди. Уни покиза сақлади, фақат ҳақиқат ва яна ҳақиқат йўлидан борди. "Тошкент ҳақиқати", "Сирдарё ҳақиқати", "Қишлоқ ҳаёти" газеталарида ишлаган кезларида ўзи ишлаб турган лавозимда, ноҳалол ишларга қўл урмади, "газетани покиза қўл, юрак билан чоп қилмоқ даркор" дер эди у. У кишининг газетада жон куйдириб ишлаганликлари, замонамизнинг долзарб руҳли масалаларини донишмандлик билан ёритганлигининг гувоҳи бўлганмиз.

Исмоил Сулаймонов газетада фаолият юритиш баробарида уни замон талаблари даражасида мазмунли, мундарижали этиб чоп этиш билан бирга, моҳир ва ишчан муҳаррир сифатида ҳам турли мавзуларда мақолалар, китоблар, бадиий асарлар ҳам яратдики, бу билан қанча фахрланса арзийди. Унинг кейинги йилларда ёзган "Ўзбекистон пўлати", "Эл отаси эди" ва ниҳоят тарихий мавзудаги "Шаҳзода ва канизак" қиссаси, "Замондошларим" эсдаликлари эл-юрт мақтовига, эътиборига сазовор бўлди. "Шаҳзода ва канизак" қиссаси телеэкранлаштирилганлиги унинг ўз ижодига катта масъулият, эътибор билан қараганлигининг исботидир.

Исмоилжоннинг "Замондошларим" эсдаликлари ўзи билан бирга ўқиган ва Республикамиз матбуотида ишлаётган қадрдон, ҳамкасб дўстлари ҳақида битилган ажойиб рисоладир. Унинг қаламга олган замондошлари: эътиборли олима Зарифа Саидносирова, улкан адибимиз Мақсуд Шайхзода, атоқли олим Убайдулла Каримов, узоқ йиллар давлат ишларида фидокорлик билан раҳбарлик қилган Бектош Раҳимов, журналист-муҳаррир Зиёд Есенбаев, машҳур олима Фозила Сулаймонова, улкан шоир Эркин Воҳидов, адиб Жонрид Абдуллахонов, ёзувчи Асил Рашидов, журналист-муҳаррир Расул Раҳмонов ва бошқалар. Исмоилжон мазкур эсдаликларида ўзининг замондошлари, қадрдон дўстлари ҳақида ўчмас ёдгорлик, бекиёс кўркам эсдаликлар қолдирган, десак муболаға қилмаган бўламиз.

Собиқ шўро даврида газеталар кўпинча вақтида чиқмас, шундай кезларда тонготар ишлашга тўғри келар эди. Ўшанда Исмоилжон "Қишлоқ ҳаёти"да муҳаррир бўлиб ишлар, узоқ кечалар бир пиёла чой устида турли мавзуларда суҳбат кетар, баъзан ҳазил-ҳузул чойлар ҳам бўлиб турарди. Исмоилжон чой ичиб ўтирган эди, "Ўзбекистон овози" газетаси муҳаррирининг ўринбосари, атоқли журналист Холбек Ёдгоров Исмоилжонга қараб:

-Газетангиз шу кунларда жуда қизиқарли чиқадиган бўлиб қолди, фельетонлар, бадиий асарлар кўпроқ босилмоқда, - деди.

Шунда Исмоилжон:

-Шундай бир гап бор, агар муҳаррирга яхши кўринаман десангиз, газетасини мақтанг, дейдилар, - деб ҳазиллашди.

Исмоил Сулаймонов ҳақиқатгўй, бир сўзлик, меҳр-шафқатли, шу билан бирга гапининг устидан чиқадиган, мард инсон эди. Бировнинг орқасидан гапириб юрадиган, ғийбат қиладиганларни ёқтирмасди. Аммо уларга айтадиган гапини ҳам очиқчасига айтарди-қўярди.

Муҳаррирлик лавозимидан фахрийликка чиқиб кетгандан кейин ҳам моҳир журналист уйда тинч ўтира олмади. Истиқлолимиз учун қўлидан келганча хизмат қилди. Аввал "Ўзбекистон овози" кейин "Халқ сўзи" газеталарида ўзига яраша иш топиб олди. Бир куни менга: "Илгарилари Бош муҳаррир бўлиб ишлаб юрган чоғимда дўстларим жуда кўп эди. Ишдан кетганимдан сўнг, кўплар, ҳатто ўз шогирдларим ҳам мени эсламай қўйишди. Лекин мен улардан хафа бўлмайман, ҳаёт шундай экан", деди.

"Муштум" журналида ишлаб юрган кезларимда Исмоилжон ҳузуримга тез-тез келиб турарди. Нима бўлди-ю, менинг устимдан Марказқўмнинг ўша вақтдаги биринчи котиби Усмонхўжаев номига ёзилган "Муштум" жамоаси"дан деб имзо чекилган имзосиз хатни унга ўқиб бердим. Исмоил хатнинг мазмунидан хабардор бўлгач, ловуллаб ёниб кетди. Наҳотки, сизнинг таҳририятингизда ҳам шундай одамлар ишласа, деб. Бироздан сўнг ўзига келиб: "Қўяберинг, кўнглингизга олманг, шуни билингки, имзосиз хат ёзган одам, умр бўйи ўзи эзилиб юради", деб қўйди.

Ижодкорнинг иши китоб битмоқ. Исмоилжоннинг эса ёзган китоблари кўп, одамларга қилган яхшиликлари бисёр. Бири-биридан яхши, ақлли, ширин-шакар фарзандлари бор. Фахрийликка чиқиб, "Нуроний"да ишлаб юрган кезларида кўпинча унинг ҳузурига кириб турардим. Ўз оғасини кўргандек, мени бағрига босиб, кўришарди. Оилавий масалалар ҳақида гап кетганда Исмоилжон фахр билан: "Менинг олти қизим бор: Мавлуда, Масуда, Насиба, Шарифа, Ўғилой, Наргиза. Улар менинг кўзимнинг оқи-қораси, жонимдан ортиқ севаман жигарбандларимни. Ана шу лобар қизларимни туғиб берган Саодатхонга минг раҳматлар бўлсин. У – саодат рамзи, ўта меҳрибон, меҳнаткаш аёл. Саодатхон билан кечган саодатли дамларимни ҳаётимнинг энг мазмунли, гўзал дамлари, деб биламан", дегани ҳамон ёдимда.

"Замондошларим" эсдаликлари босилиб чиққанда биринчи нусхасини ўз дастхати билан лутфан менга тақдим этди.

"Оғам Мақсуд Қориевга!

Ярим аср бўлаяпти танишлигимизга. Бу деярли бутун бир умр. Ўзаро меҳр-оқибатимиз ҳамон илдиз отмоқда. Худойимнинг ўзи ёмон кўзлардан асрасин.

Эҳтиром билан муаллиф. 17.Х.2000 й."

"Замондошларим" эсдаликлари сўнгида Исмоилжон шундай ёзади: "Айтмоқчиманки, шу инсонлар эди менинг учар қанотларим, шулар эди, суянган тоғларим, ишонган боғларим. Ўшалар меҳнати, меҳр-оқибати туфайли обрў-эътибор топдим. Умрим мобайнида бирор арзигулик иш қилган бўлсам, аввало, ўшалар – атрофимиздаги яхши одамлар туфайли, ўшаларнинг далдаси, кўмаги, ёрдами туфайли, деб биламан. То ҳаёт эканман, уларни дуо қилишдан толмайман, Яратган Эгам касби-корингизга ривож, умрингизга барака берсин, эл-юрт ўртасида ҳамиша юзингиз ёруғ, тилингиз узун, қаламингиз ўткир бўлсин".

Исмоилжоннинг ушбу сатрларини ўқир эканман, бу сўзлар гўё адибнинг бизга қолдириб кетган миннатдорчилик васиятидек туюлди.

Мақсуд ҚОРИЕВ

ЮРТ ТАҚДИРИ ҚЎЛИНГДА

Яна икки кундан сўнг мамлакатимизнинг барча мактаб ва лицейларидаги қўнғироқ мазкур ўқув йилида охирги маротаба жаранглайди. Унинг садоси битирувчи ёшларимиз учун она Ватаннинг ўзига хос чақириғи, десак муболаға бўлмас.

Сўнгги қўнғироқ...

Ўн бир йил бир синфда ўқиган, қувончини ҳам, ташвишини ҳам бирга баҳам кўрган, болалик, ўсмирлик, ўспиринлик хотиротлари ўзаро чамбарчас боғланиб кетган синфдошларнинг бир-бирларидан ажралиши қийин. Меҳрибон муаллимлару қадрдон оғайнилар билан хайрлашиб, мустақил ҳаётга қадам қўйиш осон кечмайди.

Бу йилги битирувчилар истиқлол умидларининг ўн иккинчи чечакларидир. Юртимиздаги "Таълим тўғрисида"ги қонун ҳамда "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури" талабларига мос равишда замонавий асбоб-ускуналарга эга бўлган муҳташам биноларда яйраб билим олган бундай ёшлар бугун катта ҳаёт остонасида туришибди. Нурли маскан ҳисобланмиш мактаб уларни "учирма" қилишга шай... Индинга янграйдиган охирги қўнғироқдан сўнг бу йилги битирувчилар ёруғ ниятлар билан ҳар томонга тарқаб кетишади. Улар билими ва иқтидори, энг муҳими, ўз хоҳишига кўра ўзи истаган олий ўқув юртларининг талабаси бўлиш учун тест синовларига қаттиқ тайёрланишмоқда.

СЎНГГИ ҚЎНҒИРОҚ

Бугун уларнинг кўнглини энг нозик, энг теран туйғулар банд қилгани рост. Катта ҳаёт остонасида қалблари озгина хавотир, озгина ҳадик ҳамда бир олам завқ билан тўлиб-тошган ана шу йигит-қизларга қарата: "Озод юртнинг аъло фарзанди, унутма, сени Ватан кутмоқда. Унинг келажаги эса сенинг қўлингда", дегимиз келади.

Ҳасан ТОШХЎЖАЕВ

"АЪЛОЧИ – 2003 ЙИЛ"

Мамлакатимизнинг келажаги бугунги ўсиб келаётган ёш авлоднинг иқтидори ва салоҳиятига боғлиқ.

Шунинг учун республикамизда ёшларнинг таълим-тарбиясига, замонавий билимларни мукаммал эгаллашларига алоҳида эътибор берилаётир.

Айниқса, ёшларни ҳар томонлама рағбатлантириш, уларнинг билим олишлари, бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун қулай шарт-шароитлар яратиб бериш баркамол авлодни яратишда муҳим аҳамиятга эга.

Сирдарё вилоятининг Ховос туманида етти йилдан буён ажойиб бир тадбир ўтказиб келинади. Мактабларда бўлиб ўтадиган сўнгги қўнғироқ арафасида тумандаги мавжуд йигирма бешта мактабнинг энг аълочи битирувчи ўқувчиларига туман ҳокимияти томонидан қимматбаҳо эсдалик совғалари топширилади.

Совғаларни топшириш тантаналарида педагоглар, мактаб ўқувчилари, ота-оналар иштирок этади.

-"Аълочи-2003" тадбири катта ҳаётга қадам қўяётган ёшларнинг руҳиятига ниҳоятда катта ижобий таъсир кўрсатади, - дейди туман халқ таълими бўлими мудири Ҳазратқул Тўрақулов. – Мактабда аъло ўқиганлари учун берилган бу биринчи мукофот уларни келажакда янада юксакроқ ютуқларни қўлга киритиш учун ҳаракат қилишга ундайди. Қолаверса, берилган эсдалик совға бир умр хотираларида туманда аълочи ўқувчи шарафига муяссар бўлганликларини эслатиб туради.

Ушбу тадбирнинг ўтказилиши мактабларда таълим олаётган бошқа ўқувчиларни ҳам аълочи ўқувчи номини олишга илҳомлантирмоқда. Бунга яққол далил туман ҳокимиятининг мукофотига сазовор бўлаётган аълочи ўқувчиларнинг сафи йилдан-йилга ортиб бораётганлигидир.

Агар шундай ибратли тадбир нафақат Ховосда, республикамизнинг бошқа туманларида ҳам ўтказилганда эди иқтидорли ёшлар сони янада ортган бўлар эди.

Абдураззоқ КАРИМОВ

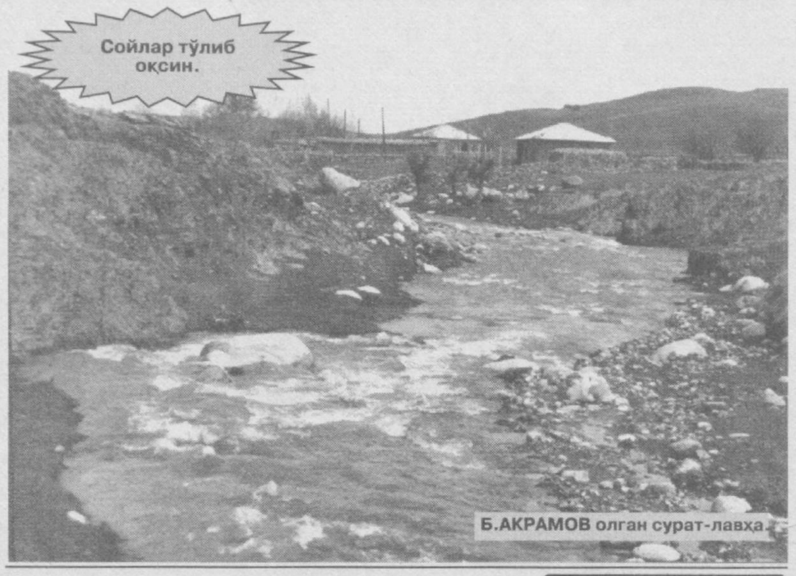

Б.АКРАМОВ олган сурат-лавҳа.

ЯХШИ ХАБАР

ҚАҲРАМОНГА ЁДГОРЛИК ЎРНАТИЛДИ

Чортоқ тумани Короскон қишлоғидаги Сардор қабристонида Ўзбекистон Қаҳрамони Абдували Абдураҳимовга ёдгорлик ўрнатилди.

"Мустақилликнинг 5 йиллиги" ширкат хўжалиги ҳомийлигида бунёд этилган ушбу обида иқтидорли ҳайкалтарош Маҳмуджон Раҳмонбердиевнинг ижоди маҳсулидир.

-Истиқлолнинг 12 йиллиги арафасида Короскон марказида Қаҳрамон юртдошимизнинг яна бир бюсти ўрнатилади, - дейди Чортоқ туман ҳокими Муродулла Ҳасанов.

Рустамжон УММАТОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

SPORT OLAMIDA

"ПАХТАКОР" КАРВОНБОШИ

Олий лига жамоалари ўртасида ўтказилаётган футбол бўйича мамлакат XII миллий чемпионатининг 9 тури якунланди.

Аввалги турда чемпионат пешқадами "Нефтчи" жамоасини ўз майдонида 1:0 ҳисобида мағлуб эта олган "Пахтакор"га ўтган кунги 9-тур баҳсларида яна омад кулиб боқди. Ўзининг ҳужумкор ўйинлари билан ҳар икки бўлимда ҳам "Гулистон" жамоасидан устун келган тошкентлик чарм тўп усталари меҳмонлар дарвозасини беш маротаба ишғол этишди. Рақиблар дарвозасига тўпларни Бикмаев (2 та), Солиев, Қосимов, Тожиевлар йўллашди.

Мамлакатимизнинг яна бир етакчи жамоаси "Навбаҳор" ҳам бу сафар ўз мухлислари кўнглини шод этди. Сафарда "Андижон" билан ўзаро куч синашган наманганлик футболчилар рақибларига нисбатан анча сермазмун ўйин намойиш этишди. Наманганликларга ғалаба келтирган ягона гол муаллифи Ҳайрулла Каримов шу куни мухлисларда ўзининг тиниб-тинчимаслиги ва тиришқоқлиги туфайли яхши таассурот қолдирди. Пойтахт вилоятининг "Дўстлик" жамоаси футболчилари ҳам ўз майдонларида Муборакнинг "Машъал" жамоасини қабул қилишиб, Писарев томонидан киритилган ягона гол эвазига муҳим уч очкони қўлга киритишди.

9-турнинг қолган учрашувлари қуйидагича якунланди: "Насаф" – "Самарқанд-Динамо" 4:2, "Бухоро" – "Трактор" 4:0, "Қўқон-1912" – "Нефтчи" 2:4, "Цементчи" – "Металлург" 3:2, "Сурхон" – "Қизилқум" 0:0.

САМБОЧИЛАР ГИЛАМДА

Икки кун давомида пойтахтимиздаги МҲСК спорт зали самбо ишқибозлари билан гавжум бўлди.

"Тошкент оқшоми" ва "Вечерний Ташкент" газеталарининг совринлари учун ўтказилган халқаро турнирга Россия, Қозоғистон ва Ўзбекистон яккакураш усталари иштирок этишди.

Дастлаб 52 килограммгача полвонлар ўртасида финал беллашувлари ўтказилди Унда Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти талабаси Бекзод Воситов олтин нишон соҳиби бўлди. Қозоғистонлик Галимжан Худиеровга кумуш, пойтахтлик "Динамо" клуби вакиллари Абдуқодир Серкеев ва Қодир Султоновларга бронза медаллари насиб этди.

62 килограммгача вазнда эса Самарқанд мактаби вакили Мирсади Шодиев турнир ғолиби бўлди.

74 килограммгача бўлган вазнда Ислом Одилов (ИИВ академияси клуби) ўз жамоадоши Ўктам Ибрагимовни енгиб, турнир ғолиби деган фахрий унвонни қўлга киритди.

82 килограммгача вазнда Акобир Қурбонов турнир финалида самарқандлик умидли спортчи Акобир Ишов билан беллашди. Кутилмаганда ушбу ҳал қилувчи баҳс жуда кескин ва тенг курашлар остида ўтди. Ҳакамлар озгина устунликка эришган Акобир Қурбоновни ғолиб деб топишди. Бу вазнда учинчи ўринларни шаҳримизнинг "Динамо" клуби спортчилари Хуршид Атабеков ва Илья Сагировлар эгаллашди.

100 килограммгача вазндаги самбочиларнинг финал баҳсида Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти вакили Давлат Чориев ва Жиззах вилоятидан ташриф буюрган меҳмон Искандар Тохтамовлар куч синашишди. Омад Давлат Чориевга кулиб боқди. Акбар Йўлдошев (Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти) ва Эдуард Ким (ИИВ академияси клуби) учинчи ўринга лойиқ деб топилди.

ФИНАЛ САРИ БИР ҚАДАМ

"Милан" ва "Рома" клублари ўртасидаги Италия кубогининг биринчи финал учрашуви 4:1 ҳисобида якунланди.

Аввалига 28-дақиқада Франческо Тотти ҳисобни очган бўлса, орадан 34 дақиқа ўтгач, Сержинио пенальтини қойилмақом қилиб уддалади. 70-дақиқада эса Амброзини "Милан"ни олдинга олиб чиқди. Шунингдек, 73-дақиқада Сержинио ва 89-дақиқада Андрей Шевченколар ҳисобни 4:1 га етказдилар. Жавоб учрашуви 31 май куни бўлиб ўтади.

Имомали УЛФАТОВ тайёрлади.

БОРЛИҚ ЖИЛОСИ АКС ЭТГАН МАСКАН

Мамлакатимиз ўзининг бой ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ҳамда жаннатмакон табиати билан Марказий Осиё минтақасида салмоқли ўрин эгаллайди. Шу боис она табиатимизнинг ўз ўтмиши мавжудлигини унутмаслигимиз лозим.

ТАБИАТ ВА БИЗ

Тарихий манбаларнинг гувоҳлик беришича XIX асрнинг 70- йилларида Ўрта Осиё тарихи, жўғрофияси этнографияси ва табиатини ўрганувчи олимлар ташаббуси билан табиат музейини ташкил этиш таклифи илгари сурилади.

Шу тариқа 1876 йилнинг июлида мамлакатимзда илк бор табиат музейи очилди. Узоқ йиллар мобайнида музей фонди ўсимлик, қушлар ва балиқ турлари, ҳашаротлар, табиий ер ости бойликлар намуналари билан бойиб борди. Бугунги кунда музейда 300 мингдан кўпроқ ҳашаротларни ўз ичига олган Ўрта Осиёдаги энг йирик энтомология 11 минг варақ гербарийдан иборат ботаника, шунингдек, зоология ва геология фондлари мавжуд.

Музей экспозициясида ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши ва ривожланиши, Ўзбекистоннинг табиий ва жўғрофий тавсифи, геология-минералогияси, флора ва фаунаси, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва орол муаммосига доир бўлимлар фаолият юритмоқда. Музей залларида республикамизда учрайдиган ноёб ўсимликлар ва ҳайвонот олами, паррандалар, кемирувчилар ва балиқларнинг турларини кўрасиз. Шунингдек, юртимизнинг қазилма бойликлари, табиатни муҳофаза қилиш, Орол денгизи муаммосига-доир фотосуратлар ва бошқа қизиқарли маълумотлар билан танишиш мумкин. Узоқ ва мураккаб ривожланиш босқичини ўтаган бу масканнинг асосий вазифаси, ўлкамиз табиати ва ундан самарали фойдаланиш йўлларини ифода этиш, табиат муҳофазасини аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида кенг тарғиб қилиш, бу борадаги таълим-тарбия ишларида ўқув юртларига ёрдам кўрсатишдан иборатдир. Зеро у Ватан тарихи унинг сарҳадсиз бойликлари ва имкониятларини чуқур ўрганишда музейлар алоҳида аҳамият касб этади.

Музей ҳар бир халқнинг қайсидир соҳада эришган ютуқларини акс эттирувчи кўзгу десак хато бўлмайди. Хорижлик саёҳлар энг аввало диққатга сазовор жойлар қатори, албатта, музейларни ҳам зиёрат қилишади, шу юрт, шу халқнинг ўтмиши, ҳозирги ҳаёти ва истиқболи йўли билан танишади.

Табиатнинг бой ва гўзал маскани бўлгани мазкур музейга ҳам ҳар куни минглаб табиатсеварлар ташриф буюришади. Улар орасида чет эллик меҳмонлар ҳам бор албатта. Кўп йиллик тажрибага эга бўлган музей илмий ходими Гулнора Ғуломованинг айтишича, музей залларида мактабларда ўтказиладиган табиатшунослик фанларига қўшимча тарзда янги фойдали ва қизиқарли маълумотномалар ҳам мавжуд экан. Бу ўз навбатида ўқувчиларнинг мактабда олган билимларини мисоллар асосида мустаҳкамлашда асқотади. Музейда умумий биология фанидан махсус мавзуларга бағишланган экскурсиялар, суҳбатлар мунтазам ўтказилиб турилиши ҳам ўқувчилар учун фойдадан холи эмас.

Шу кеча-кундузда табиат музейига келувчилар сони кун сайин кўпайиб бормоқда. Ўтган йили музей билан танишиб кетганларнинг сони 50 мингдан ошиб кетди. Музей фондини янги экспонатлар билан бойитишда, ёшларга экологик тарбия ва маданиятни шакллантириш кўзда тутилган. Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 50 моддасида ҳам «Фуқаролар атроф, табиий муҳитга эҳтиёткорона муносабатда бўлишга мажбурдирлар», деб ёзиб қўйилган.

Рашид БОЙТИЛЛАЕВ

ТАЛАБАНИ НИМА (КИМ) ҚИЙНАЙДИ?

(Боши 1-бетда)

-Имтиҳон деса, юрагим безиллайдиган бўлиб қолган. Бу гал анчагина пул сарфласам керак. Чунки мен ҳам кўп дарс қолдирганман. Кеча қишлоқдошларим келишувди, уйга пул айттирвордим. Ишқилиб, тезроқ жўнатишсин-да...

Уларнинг суҳбати нима ҳақида бораётганини дарров тушундим. Айтгандек, ҳозир олий ўқув юртларида ёзги сессия мавсуми, авжи имтиҳон. Балки шунинг учун кутубхонада одам сони кўпайгандир. Яна ким билади, дейсиз. Негадир ҳалиги уч йигит билан суҳбатлашгим келди. Йўлини топиб суҳбатга қўшилдим. Танишиб ҳам олдик. Фарҳод (исмлар ўзгартирилди) деган йигит асли бухоролик экан. Ҳозирда Ўзбекистон Миллий университетида ўқиркан. Қолган икки йигит – Анвар билан Беҳзод Сурхондарёдан. Улар ҳам шу университет талабалари.

-Тўртинчи курсда ўқиймиз, - деб гап бошлади Фарҳод. – Имтиҳонлар бошланди. Буям биз учун битта ташвиш, агар билсангиз. Лекин, шунча йил ўқиб, талабаликнинг анча-мунча "сир"ларини билиб олдик...

Эсимда. Биринчи курсга қабул қилинган пайтларим ўқишга катта иштиёқ билан келгандим. Бир томондан севиниб, ҳаяжондаман. Ўқиш бошлангач, дарсларни қизиқиш билан тинглаб бордим. Вақтида топшириқларни ҳам бажардим. Хуллас, илк семестрда тинимсиз ўқидим. Аввал эшитганим бор эди, сессия имтиҳонлари вақтида ўқиган ҳам, ўқимаган ҳам барибир домлага пул беради, деб. Бермасангиз, "йиқитишармиш". Мен шу гапнинг нотўғри эканлигини исботлаб бериш учун курсдошларим билан гаров ўйнадим. Ўзимга ишонардим-да. Лекин, хато қилган эканман.

Шунча тайёргарлик кўрганларим сувга оқди. Ҳаммасидан эмас, албатта. Лекин айрим ўқитувчилар ҳам бор эканки, курсдошларим айтганидек, ўқисанг, ўқимасанг, йўлини топиб барибир "йиқитишаркан". Бу каби домлаларнинг мақсади, қандай қилиб бўлмасин талабадан нимадир ундириш. Баҳони ҳам шу пул эвазига сотиб оласиз. Бермасангиз баҳо ололмайсиз. Тамом, вассалом. Кейин нима бўлишини ўзингиз биласиз.

Олий таълим даргоҳидаки, шундай ҳақсизлик бўлиб тургандан кейин, нима дейишни ҳам билмай қоларкансан. Ундан кўра, сўралган пулни бериш керак экану, дарсга ҳам бориб ўтирмай, ялло қилиб юравериш маъқул экан. Мен шу йўлни танладим...

-Сурхондарёнинг чекка бир қишлоғидан келганман, - деб суҳбатга қўшилди Анвар. – Отам оддий ишчи. Топиш-тутиши ҳам ўзига яраша. Иложини топса, бир ойда бир марта пул жўнатади, бўлмаса йўқ. Олган стипендиямиз эса урвоқ ҳам бўлмайди. Амал-тақал қилиб кун кўрамиз. Сессия имтиҳонлари вақтида эса мажбур бўламан, уйдан кўпроқ пул сўрашга. Ундаям китобни баҳона қилиб сўрайман. Шундай қилмасам, отам пул топиб, жўнатмайди. Унга тўғрисини тушунтириш бефойда. "Ўқиганингда олардинг баҳойингни", дейди қўяди. Қанийди, у айтганидек, ҳамма фанлардан ҳам баҳо олишнинг имкони бўлса...Беҳзоднинг ҳам билгани ичида экан. Анвар гапини тугатишга улгурмай, у ҳам дардини тўкиб солди.

-Сессия имтиҳонлари пайтида ўқитувчиларимизнинг баъзилари китоб сотишади. Кўпчилиги услубий қўлланмалар. Нархи 100 сўм ёки 200 сўмлик китобни 1000 сўм, 1500 сўмдан олишга мажбур бўламиз. Муаллифи эса домланинг ўзлари. Олмай кўринг-чи...

Суҳбатга берилиб кетганимиздан, қанча вақт ўтганини ҳам сезмай қолибмиз. Бу орада қироатхонанинг ҳам иш вақти тугаб, ҳамма уй-уйига тарқала бошлаганди. Автобусда кетар эканман, бошимда минг бир савол, турли хил ўйлар ғужғон ўйнарди. Наҳотки, талабаларнинг ҳасрати шунчалар кўп бўлса? Наҳотки, билим беришдек савоб ишга қўл урган айрим ўқитувчилар уялмай-нетмай, ана шундай қабиҳ ишларга қўл урсалар?..

Юртимизда таълим соҳаси ривожига алоҳида эътибор қаратилаяпти. Бундан кўзланган мақсад бугунги ўқувчи ёхуд талаба бир кун келиб мамлакат ривожи учун ҳисса қўшадиган етук мутахассис бўлиб етишиши лозим. Бироқ, гоҳ-гоҳида учраб турадиган шу каби салбий ҳолатлар бу борадаги ишларга тўсиқ бўлаётир. Баъзи ҳолларда, ҳаттоки, айрим мактаб ўқитувчилари ҳам қинғир ишга қўл ураётганлари ҳақидаги гап-сўзлар қулоғимизга чалиниб қолади. Эшитамизу, ёқа ушлаймиз. Наҳотки, касбга доғ тушириш шунчалик осон бўлса? Олий ўқув юртларидаги, аҳвол эса бошқача. Айниқса, тўртинчи курсга келиб, ҳар хил "йиғди-йиғди"ларнинг кўпайиб кетиши талабаларни бироз қийнаб қўймоқда. Битираётгани учун талаба ўртоқларига, ўқитувчисига, илмий раҳбарига, дипломи учун расмий тақризчисига, декан муовини ва деканга ҳамда уни қутлашга келган яна уч-тўртта оғайнисига дипломини "ювиб" берса, ана ундан кейин гўёки, диплом улар томонидан "расман" тан олинади. Бундан ташқари, битирув кечаси ҳам талаба учун озмунчага тушавермайди. Унга ҳам яхшигина чиқим қилишга тўғри келади.

Қарабсизки, битиришнинг ўзи талабани анчага "тушириб" турибдида! Лекин, беш қўл баробар эмаслигини ҳам унутмаслик керак, бундай ортиқча чиқимдорликка ҳамманинг қурби етавермайди. Бу ҳақда даврий нашрларимизда аввалари ҳам бир неча бор бонг урилган эди. Бироқ, унинг "натижаси" кутубхонадаги суҳбат пайтидаёқ маълум бўлди. Сиз бунга нима дейсиз?..

Шавкат ОРТИҚОВ

ХИТОЙ ТЕГИРМОНЛАРИ ВА ЖУВОЗЛАРИ СОТИЛАДИ

Хитойда ишлаб чиқарилган ун, гуруч тегирмонлари, зиғир, масхар, писта, кунжут жувозлари ҳамда уларнинг эҳтиёт қисмлари сотилади. Манзил: Тошкент, Юнусобод-18, 37-уй, 26-хонадон. Тел.: 8 (371) 182-49-22; 8 (3712) 22-24-74.

Ўзбекистон Миллий Университети томонидан 2000 йили Ҳайитов Қобил Неъматиллаевич номига берилган В 063559-рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент вилояти Янгийўл туманидаги 1-умумтаълим мактаби томонидан 1993 йили Комилова Дилбар Мухтаровнага берилган 279153-рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш қўмитаси томонидан 1993 йил 8 октябрда Али Музаффар жамоа корхонаси номига берилган 207-сонли мулкий ҳуқуқ қайд этилган муваққат давлат ордери йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Бош муҳаррир ЎТКИР РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Ғафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДДИНОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона – 136-58-83. Бош муҳаррир ўринбосарлари – 133-16-27, 133-44-43. Котибият – 136-56-30. Ижодий гуруҳлар – 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42. Факс –133-09-93, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон – 8-374-2-25-32-23; Бухоро – 8-365-22-648-22; Жиззах – 8-372-22-648-72; Навоий – 8-436-22-588-56; Наманган - 8 – 369-43-311-81; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-233-00-52; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-225-41-73; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар бўлими телефони: 133-44-43, 136-58-83.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

Навбатчи: Х.ПАНЖИЕВ

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси томонидан 2002 йил 18 февралда № 00694-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

Буюртма Г-381, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayoti@yahoo.com

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00. Адади 16 114

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6